MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR Alapkezelő Zrt.

Sárvár Jövőjéért Civil Kerekasztal Egyesület 9600 Sárvár, Kossuth tér 8.

KÖZÖS SÁRVÁR

Sárvár Jövőjéért Civil Kerekasztal Egyesület közösségi akcióinak kidolgozása

Készítette: B39 Tanácsadó Kft

2024. december 12.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 3
2. Sárvár a civilek városa 5
3. Sárvár Okos Város stratégiája 7
4. Koncepció alkotása 20
5. Online kérdőív 22
   A. Élhetőbb város 23
   B. Iskolabusz – közösségi buszjárat 29
   C. Közösségi városszépítés 36

1. Bevezetés

A civil szervezetek szerepe a kisvárosok életében

A civil szervezetek a modern társadalom egyik meghatározó szereplőivé váltak, és különösen fontos szerepet játszanak a kisvárosok, mint például Sárvár, életében. Egy kisváros számára a civil kezdeményezések nemcsak lehetőséget adnak a közösségi összetartás erősítésére, hanem hozzájárulnak a helyi gazdaság, kultúra és társadalmi infrastruktúra fejlődéséhez is.

A civil szervezetek meghatározása és célja

A civil szervezetek olyan önállóan működő, nonprofit intézmények, melyek nem a kormányzat vagy a piaci szektor részei. Céljuk nem a profittermelés, hanem különböző társadalmi, kulturális, környezeti vagy jótékonysági célok elérése. A civil szervezetek többéle formában működhetnek például alapítványként, egyesületként, klubként vagy körként. Tevékenységeik sokrétűek, beleértve a helyi közösségi rendezvények szervezését, a szociális segítségnyújtást, a környezetvédelem népszerűsítését, vagy éppen a kultúra és művészetek támogatását.

A civil szervezetek hatása a közösségi életre

Sárvár egy kisváros, amelynek társadalmi és kulturális életét jelentősen formálják a helyi civil szervezetek. A kisvárosokban, ahol a lakosság szorosabb kapcsolatot ápol egymással, a civil szervezeteknek fontos szerepe van a közösségi kötődések erősítésében s lehetőséget biztosítanak a lakosoknak, hogy aktívan részt vegyenek a közéletben. A civil szervezetek legfontosabb hatásai az alábbiak:

- **Közösségépítés és összetartás**
  A civil szervezetek lehetőséget biztosítanak arra, hogy a helyi emberek közösen dolgozzanak egy-egy ügy vagy cél érdekében. Legyen szó egy jótékonysági rendezvényről, egy közösségi kert létrehozásáról, vagy egy helyi sportcsapat támogatásáról, a közös munka erősíti a helyi közösség összetartását. Az önkéntesség és a közös célok elérésére irányuló erőfeszítések segítenek, hogy az emberek jobban megismerjék egymást, és közvetlen kapcsolatokat építsenek.

- **A helyi identitás megőrzése**

  Sárvár, mint történelmi város, különösen fontosnak tartja a kulturális örökség megőrzését. A helyi civil szervezetek gyakran foglalkoznak a város hagyományainak ápolásával, történelmének bemutatásával, illetve a helyi kultúra népszerűsítésével. A város múltját és kulturális értékeit bemutató programok, kiállítások, fesztiválok és helytörténeti kutatások mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a város lakói és látogatói egyaránt elmélyedjenek a helyi identitásban és közösségi értékekben.

- **Szociális és társadalmi segítségnyújtás**

  A civil szervezetek nemcsak kulturális és szórakoztató programokat kínálnak, hanem szociális segítséget is nyújtanak a nehéz helyzetben lévőknek. Az ilyen típusú szervezetek sok esetben közvetlenül támogatják a rászorulókat, legyen szó idősekről, gyermekekről vagy hátrányos helyzetű családokról. Sárváron olyan szervezetek is működnek, amelyek élelmiszeradományokat gyűjtenek, karitatív rendezvényeket szerveznek, vagy pszichológiai tanácsadást nyújtanak a helyi közösség tagjainak.

- **A gazdasági hatások**

  Bár a civil szervezetek elsődleges célja nem a gazdasági fejlődés, tevékenységük jelentős hatással lehet a helyi gazdaságra is, így a civil szervezetek hozzájárulhatnak a gazdaság élénkítéséhez különböző módokon.

  a. **A turizmus és a helyi gazdaság támogatása**
  A civil szervezetek által szervezett rendezvények, fesztiválok, kiállítások és egyéb programok hozzájárulhatnak a város turizmusának fellendítéséhez. Sárvár, amely híres a fürdőiről és a termálvízéről, a helyi civil szervezetek segítségével olyan kulturális és szórakoztató rendezvényeket szervez, amelyek nemcsak a helyiek, hanem a turisták számára is vonzóvá teszik a várost (pl: Nádasdy fesztivál) Az ilyen programok vonzzák a látogatókat, ami közvetlenül elősegíti a helyi vendéglátóipar, a szálláshelyek és más szolgáltatások fejlődését.

  b. **Munkahelyteremtés és gazdasági aktivitás**
  A civil szervezetek sok esetben munkahelyeket is teremthetnek, akár közvetlenül, például projektmenedzserek, koordinátorok, vagy rendezvényszervezők alkalmazásával, akár közvetett módon, ha helyi szolgáltatókat vagy vállalkozókat vonnak be a programjaikba. A jótékonysági események, rendezvények és programok lebonyolítása általában olyan helyi szakembereket is igényel, mint rendezvényszervezők, éttermek, szállodák, vagy logisztikai szolgáltatók, ami tovább növeli a helyi gazdasági aktivitást.

A civil szervezetek kihívásai

Bár a civil szervezetek sok szempontból hozzájárulnak a közösségi és gazdasági fejlődéshez, tevékenységük nem mentes a kihívásoktól. A civil szervezetek gyakran szembesülnek a forráshiány problémájával. A kis léptékű települések nem rendelkeznek olyan mértékű adományozói vagy állami támogatással, mint a nagyobb városok, így a fenntarthatóság érdekében gyakran kreatív megoldásokra van szükségük. Az önkéntesek bevonása, a helyi közösségi összefogás és a kisebb, de eredményes programok mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a civil szervezetek hatékonyan működjenek a forráshiány ellenére.

Összegzés

A civil szervezetek nélkülözhetetlenek egy olyan kisváros, mint Sárvár, életében. Közösségépítő szerepük, szociális segítségnyújtásuk és gazdasági hatásuk mind hozzájárulnak a város fejlődéséhez. Míg a kihívások sem hiányoznak, a civil szervezetek tevékenysége nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a város lakói közösen formálhassák a jövőt, megőrizzék hagyományaikat, és támogassák egymást a mindennapi életben. A civil szektor tehát nemcsak színesíti a város életét, hanem aktívan hozzájárul annak fejlődéséhez és élhetőségéhez.

2. Sárvár, a civilek városa

A város civilereje kimagasló mértékű, hiszen Sárváron jelenleg is több mint 60 aktívan működő civil szervezet/közösség működik. A civil élet aktív, de sokszereplős. Az önszerveződő civil szervezetek – érthető módon – leginkább a saját céljaikra, prioritásaikra, tevékenységeikre fókuszálnak. A köztük lévő együttműködés eseti jellegű, az szélesebb körű „együtt gondolkodásnak" pedig nem igazán biztosítottak a formalizált keretei. A városban jelentős mértékű civilerő hatékonyabban hasznosulhat, ha szervezett keretek között, hosszútávó stratégiai célok mentén szisztematikusan együttműködnek ezen szervezetek.

A ***Sárvár Jövőjéért Civil Kerekasztal Egyesület*** célja, hogy egyfajta ernyő-szervezetként összefogja a civil közösséget és a helyi, valamint a közösségi médiában fokozott megjelenést és kommunikációs lehetőséget biztosítson számukra. Fontos, hogy a civil közösségek még inkább a város hétköznapjainak részévé váljanak és ne csak kövessék, hanem támogassák, sőt alakítsák a város közösségszervező tevékenységét. Mindehez elengedhetetlen a lakosság lehető legszéleskörűbb bevonása. A civil kezdeményezések csak akkor lehetnek igazán sikeresek, ha a tagságon kívül a lakosság bizonyos csoportjai is csatlakoznak civil kezdeményezésekhez, segítve az egyesületek munkájának hatékonyságát és hasznosságát, valamint azok hosszútávú fennmaradását.

A www.sarvaricivilek.hu oldalon az alábbi civil szerveztek találhatóak meg:

1. *Kulturális civil szervezetek*
   - Alapítvány a Sárvári Szent László Katolikus általános Iskola támogatására
   - Herpenyő Kulturális Egyesület
   - Majorett Alapítvány
   - Nemzetközi Népművészeti Szövetség (IOV) Magyarországi Tagozata
   - Népművészeti Alapítvány Sárvár
   - Néptánckör Kulturális Egyesület
   - Pedagógus Női Kar Kulturális Egyesület
   - Rábasömjénért Egyesület
   - Regős Kulturális Egyesület
   - Sárvári Nyugdíjasok Egyesülete
   - Sárvári Oltalmazó Kezek Egyesülete
   - Sárvári Oratórikus Kórus (SOK)
   - Sárvári Vonósok
   - STOP & GO Táncklub és Szabadidősport Egyesület
   - Szabó Krisztián – Nádasdy fesztivál

2. *Sportegyesületek*
   - Aranylábú Vastyúkok Sportegyesület
   - Fülöp Borozó & Zöldfa Italker Teke Sportegyesület
   - Gárdonyi Diáksport Egyesület
   - Nyugdíjasok Gyaloglóklubja
   - Rábasömjéni Torna Club Egyesület
   - SÁGA Kosárlabda és Szabadidő Club
   - Sárvári Amatőr Kosárlabdások Klubja
   - Sárvári Futball Club
   - Sárvári Hagyományőrző És Íjász Egyesület
   - Sárvári Kerékpár Egylet

- Sárvári Kinizsi Sporthorgász Egyesület
- Sárvári Pétanque Club Sportegyesület
- Sárvári Shotokan Karate Egyesület
- Sárvári Tinódi Gimnázium Diáksport Egyesülete

3. *Egyéb civil szervezetek*
   - Mozgássérültek Vas Vármegyei Egyesülete Sárvári Csoportja
   - Nádasdy Kulturális Központ „Mosoly Asztaltársaság”
   - Nagycsaládosok Egyesülete
   - Sárvár és Vidéke Méhészegyesület
   - Sárvár Város Polgárőregyesülete
   - Sárvári Fotóklub (civil egyesület)

3. Sárvár Okos Város Stratégiája

A sárvári civil szféra fontos szereplője a helyi fejlesztéspolitikának is. Sárvár Város Önkormányzata stratégiai szempontból is fontosnak tartja a helyi civilek bevonását a döntéselőkészítésbe, döntéshozatalba, valamint a közös érdekek mentén szervezett beavatkozások/akciók megvalósításába. A TOP-PLUSZ-1.2.1-21-VS1-2022-00014 azonosító számú „Élhető Sárvár" projekt keretében 2022-ben elkészíttette a település „Okos város stratégiáját és cselekvési tervét".

Sárvár Okos Város Stratégiájának célja egy átfogó, hosszú távú, megvalósítható, és a város fejlesztési koncepciókkal, stratégiákkal összhangban lévő dokumentum megalkotása, amely széles körben egyeztetve, a városi szereplők bevonásával született és meghatározza a város következő 7 évre vonatkozó fejlődési irányát. A stratégia elősegíti Sárvár számára, hogy hozzájáruljon az Európai Unió következő költségvetési ciklusára kitűzött úgynevezett „Európai zöld megállapodás" (Green Deal) céljainak eléréséhez.

Fontos, hogy a stratégiában olyan prioritások, célok és akár beavatkozások/akciók jelenjenek meg, melyek társadalmi támogatottsága magas. Ennek megalapozásához az Okos Város Stratégia részeként 2023 januárjában 235 fő töltötte ki a *„Tervezzük meg közösen Sárvár jövőjét"* kérdőívet. A kérdőívnek az volt a célja, hogy olyan fókuszterületeket jelöljön ki, olyan civil akciókat válasszon ki, melyek széles társadalmi támogatottsággal és hatással bírnak.

Sárváron úgy a városvezetés, mint a lakossági/civil szereplők környezettudatosságára jellemző, hogy saját lehetőségeiket a távlatos erőforrás-gazdálkodás szempontjaihoz kapcsolva lépéseket tesznek az értékmegőrzésre és értékteremtésre. Ezt bizonyítja, hogy Sárvár csatlakozott az Európai Polgármesterek Szövetségéhez, majd a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez, továbbá, hogy a város elkészítette klímastratégiáját és a SECAP-ot (fenntartható energia- és klíma akcióterv). Elkötelezettségüket bizonyítják az évek óta a városban megvalósuló energiahatékonysági és megújuló-energia-felhasználásra irányuló fejlesztések. A lakossági szemléletformálásban jelentős szerepet játszanak a helyi civil szervezetek. A klímatudatos attitűd leginkább a kérdőíves felmérés eredményeivel volt mérhető, amely szerint a válaszadók 30%-a komposztáló-, 23%-a okos fogyasztásmérő eszközökkel rendelkezik.

A városban jelenleg 8 elektromos töltőállomás üzemel (Tesco parkoló, Vadkert Major Hotel, Park Inn by Radisson Sárvár Resort & Spa, Gyógyfürdő parkoló, Spirit Hotel Thermal Spa (Tesla járművekhez), vár előtti parkoló, Ensana Hotel, csónakázó tó)

Sárváron a kerékpáros közlekedés aránya is magas.

A 2023-as kérdőívek kitöltőinek többsége igényli a sétálóutcát, amellyel a város vonzóbbá tehető, illetve további közérzeti feltételek javítását célzó lépéseket javasolnak a gyalogos közlekedés bizonságosabbá tétele és az elhasználódott utcabútorok cseréje, karbantartása terén.

Az Okos Város Stratégia helyi igény alapú célrendszere az alábbi civil és/vagy lakossági relevanciájú témákat/kezdeményezéseket/célokat fogalmazza meg (zöld színnel kiemelve):

Okos város dimenzió	**Okos környezet**	**Okos mobilitás**	**Okos gazdaság**	**Okos kormányzás**	**Okos lakosság**	**Okos életminőség**
Stratégiai cél [1]	**2.1. Tudatos városfejlesztés** **2.2. A fenntarthatóság és környezettudatosság elvének érvényesítése, a körforgásos gazdaság**	**2.1. Tudatos városfejlesztés**	**1.1. Turizmusfejlesztés** **1.2. Gazdaság diverzifikálása** **3.1. Minőségi és versenyképes tudás kialakítása és fenntartása**		**3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**	**3.2. Minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés megteremtése, egyenlő esélyek biztosítása** **3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**
Tematikus cél	**K1. Ökoszisztéma szolgáltatások erősítése és bekapcsolása a városi szolgáltatásokba**	**M1. Szelíd közlekedés fejlesztése**	**G1. Települési környezet általános fejlesztése és turisztikai attrakciók bővítése**	**KO1. Adat alapú városüzemeltetés és irányítási rendszer kialakítása**	**L1. Tudatos, aktív lakosság**	**É1. Biztonságos, szolgáltató város**
Intézkedések	*K1.1. Meglévő zöldterületek megóvása, megőrzése, fejlesztése*[2]	*M1.1. Belterületi út-, járda-, kerékpárút-építési program*[8]	*G1.1. Sárvári kulturális örökségvédelmi program*[8]	*KO1.1. Megfelelő információs és telekommunikációs rendszerek fejlesztése*[8]	L1.1. Civil szervezetek és egyedi lakossági akciók támogatása	*É1.1. Közbiztonság növelése, a lakossági biztonságtudat erősítése*[8]
	K1.2. Vízpartok revitalizációja, minőségi fejlesztése[8]	*M1.2. A Sárvárt elkerülő út III. ütemének kiépítése*[8]	*G1.2. Nádasdy vár és környezete – közösségi funkciók és turisztikai attrakciók bővítése*[8]	KO1.2. Egységes, valós idejű adatokat gyűjtő- , és adatbáziskezelő-rendszer kialakítása	L1.2. Helyi identitás és részvételi tervezés erősítése	*É1.2. Egészségügyi és szociális ellátó és támogató rendszerek fejlesztése, a társadalmi integráció elősegítése*[8]

Okos város dimenzió	**Okos környezet**	**Okos mobilitás**	**Okos gazdaság**	**Okos kormányzás**	**Okos lakosság**	**Okos életminőség**
Stratégiai cél [1]	**2.1. Tudatos városfejlesztés** **2.2. A fenntarthatóság és környezettudatosság elvének érvényesítése, a körforgásos gazdaság**	**2.1. Tudatos városfejlesztés**	**1.1. Turizmusfejlesztés** **1.2. Gazdaság diverzifikálása** **3.1. Minőségi és versenyképes tudás kialakítása és fenntartása**		**3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**	**3.2. Minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés megteremtése, egyenlő esélyek biztosítása** **3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**
	K1.3. Csónakázó-tó és környezete – természetvédelmi prioritású fejlesztések[8]	M1.3. Városközpont közlekedési rendjéhez kapcsolódó részvételi akciók szervezése	*G1.3. Sárvár fürdő-turisztikai szolgáltatásfejlesztés*[8]	KO1.3. Valós adatokon alapuló városüzemeltetési rendszer kialakítása	L1.3. Mobil városkártya fejlesztése	*É1.3. Térfigyelő rendszer telepítése a város több pontján*[8]
	K1.4. Zöldfelület fejlesztési program[8]	M1.4. Elektromobilitás fejlesztése	G1.4. Helyi termékek a vendéglátóhelyeken, gasztroturizmus fejlesztése	KO1.4. Önkormányzati döntéstámogató platform kialakítása		É1.4. Sokszínű közművelődési programok biztosítása
	K.1.5. Magánkertek biodiverzitásának fejlesztése, valamint	M1.5. Gyógyhelyi szerepkört betöltését	G1.5. Turisztikai információs szolgáltatások fejlesztése			É1.5. Idősgondozás és távfelügyeleti rendszerek fejlesztése

[1] A hatályos Integrált Településfejlesztési Stratégiához való kapcsolat érdekében a célrendszerben a stratégiai célok megegyeznek a két dokumentumban.
[2] ITS

Okos város dimenzió	**Okos környezet**	**Okos mobilitás**	**Okos gazdaság**	**Okos kormányzás**	**Okos lakosság**	**Okos életminőség**
Stratégiai cél [1]	**2.1. Tudatos városfejlesztés** **2.2. A fenntarthatóság és környezettudatosság elvének érvényesítése, a körforgásos gazdaság**	**2.1. Tudatos városfejlesztés**	**1.1. Turizmusfejlesztés** **1.2. Gazdaság diverzifikálása** **3.1. Minőségi és versenyképes tudás kialakítása és fenntartása**		**3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**	**3.2. Minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés megteremtése, egyenlő esélyek biztosítása** **3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**
	közösségi fenntartású területek létrehozása	szolgáló közlekedési szerkezet kialakítása				
	K.1.6 Városi klímavédelmi központ és döntéstámogató rendszer kialakítása, szemléletformáló kampányok megvalósítása		G1.6. Turisztikai fogadóterek fejlesztése			
Tematikus cél	**K2. Fenntartható erőforrás-gazdálkodás, energia hatékony városüzemeltetés[3]**		**G2. Tudásgazdaság fejlesztése**		**L2. Fiatalos, befogadó város**	

[3] ITS céllal azonos

Okos város dimenzió	**Okos környezet**	**Okos mobilitás**	**Okos gazdaság**	**Okos kormányzás**	**Okos lakosság**	**Okos életminőség**
Stratégiai cél [1]	**2.1. Tudatos városfejlesztés** **2.2. A fenntarthatóság és környezettudatosság elvének érvényesítése, a körforgásos gazdaság**	**2.1. Tudatos városfejlesztés**	**1.1. Turizmusfejlesztés** **1.2. Gazdaság diverzifikálása** **3.1. Minőségi és versenyképes tudás kialakítása és fenntartása**		**3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**	**3.2. Minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés megteremtése, egyenlő esélyek biztosítása** **3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**
Intézkedések	*K2.1. Önkormányzati energiagazdálkodási adatbázis létrehozása*[4]		*G2.1. Ipari park szolgáltatásbővítés*[5]*– inkubátorház fejlesztés*		L2.1. Digitális lakossági kompetenciák fejlesztését célzó programok	
	K2.2. Közintézmények és lakóépületek energiahatékonysági beruházások[10]		G2.2. Gazdasági szereplők és oktatási intézmények együttműködésének erősítése		L2.2. Integrációs programok	
	K2.3. Közintézmények, ipari és szolgáltató szektor megújuló energiaforrások használata[10]		G2.3. Gazdasági szereplők és önkormányzat partnerségének erősítése		L.2.3. Diákszervezetek erősítése, fiatalok bevonása a döntéshozásba, diák-önkormányzat megerősítése	

[4] SECAP
[5] ITS

Okos város dimenzió	**Okos környezet**	**Okos mobilitás**	**Okos gazdaság**	**Okos kormányzás**	**Okos lakosság**	**Okos életminőség**
Stratégiai cél [1]	**2.1. Tudatos városfejlesztés** **2.2. A fenntarthatóság és környezettudatosság elvének érvényesítése, a körforgásos gazdaság**	**2.1. Tudatos városfejlesztés**	**1.1. Turizmusfejlesztés** **1.2. Gazdaság diverzifikálása** **3.1. Minőségi és versenyképes tudás kialakítása és fenntartása**		**3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**	**3.2. Minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés megteremtése, egyenlő esélyek biztosítása** **3.3. Biztonságos városi környezet, összetartó társadalom megteremtése**
	K2.4. Energiahatékonysággal kapcsolatos tanácsadás, szemléletformálás		G2.4. Naprakész digitális nyílt adatplatform kialakítása		L2.4. Fiatalok helyben tartására programok, fiatal népességmegtartás erősítése	
	K2.5. Valós idejű energiahasználat nyomon követése és szabályozása, energiaközösség létrehozása					
	K2.6. Távhőrendszer korszerűsítése és megújuló energia bevonása a hőtermelésbe					

Az Okos Város Stratégia egyik szegmense az „OKOS LAKOSSÁG" cél megvalósítása

L1. Tudatos, aktív lakosság

A tanulmány is megerősíti, hogy a helyi lakosok, civil szervezetek bevonása és a fiatalok megszólítása a helyi döntésekbe és a projektek megvalósításába, növeli a város iránti elkötelezettséget, a fejlesztések sikeresebbek lesznek a fenntartási és üzemeltetési költségek csökkenek és jelentős közösségteremtő erejük van.

Intézkedések

- L1.1. Civil szervezetek és egyedi lakossági akciók támogatása
- L1.2. Helyi identitás és részvételi tervezés erősítése

Hatásindikátorok meghatározása

- Lakosok közügyek iránti aktivitása nő
- Csökkenő elvándorlás
- A város gazdasági aktivitása nő

Intézkedés	**M1.3. Városközpont közlekedési rendjéhez kapcsolódó részvételi akciók szervezése**
Probléma	Sárvár Integrált Településfejlesztési Stratégiájának egyik fő akcióterülete a városközpont, ahol a „fejlesztés célja Sárvár történelmi emlékeinek, közigazgatási szerepének és a városközpont egységes városképi arculatának kialakítása, a szolgáltatások magas minőségű fejlesztése, a zöldterületek rendezése". Jelenleg azonban a városközpont városképét, rendezési lehetőségeit karakterisztikusan meghatározza a Batthyány utca – Kossuth tér – Várkert utca szakaszon áthaladó (84150. jelű) útvonal. A rendkívül nagy cél- és átmenő forgalmat generáló út jelentős zaj- és levegőterheléssel jár. Közlekedésbiztonsági szempontból rendkívül problémás rajta az átkelés, ezzel megakadályozva a kiemelkedő turisztikai célpontok Nádasdy vár, Arborétum, Kossuth tér kényelmes bejárását.
Indoklása	Az okos város stratégia tervezése során végzett lakossági kérdőíves felmérés és a városi stakeholderekkel végzett workshop keretében is kiemelkedő igényként jelent meg a fent említett főútvonal közlekedési rendjének megváltoztatása, sétáló utcává átalakítása. Ugyanakkor egy ilyen beavatkozás alapvetően változtatná meg a város közlekedési rendszerét, ezért az érdeksérelmek (pl.: autóforgalom áthelyeződése) mérséklése miatt fontos a megfelelő előkészítés, a lakosság szemléletformálása és bevonása a megoldási javaslatok kidolgozásába. Olyan megoldásokat kell találni a városfejlesztésben, ahol a városi területeknek rugalmasnak, folyamatosan alakulónak kell lenniük, hogy megfeleljenek a változó igényeknek és városi környezetnek. Elő kell segíteni a közösségi kezdeményezések megvalósítását, valamint előtérbe helyezni a helyi lakosok igényeit és szükségleteit a tervezési folyamatokban.
Intézkedés megvalósításának	• **Gyalogos és kerékpáros közlekedést népszerűsítő rendezvények, szemléletformáló kiadványok**

Intézkedés	**M1.3. Városközpont közlekedési rendjéhez kapcsolódó részvételi akciók szervezése**
javasolt beavatkozások	A szemléletformálás során be kell mutatni, hogy a gyaloglás és a kerékpározás támogatása a városi életminőség javításának eszköze. Továbbá, hogy az autóforgalom csökkentése a levegő tisztaságát, a városban élők (főleg a gyerekek és idősek) biztonságát, a lakosok egészségét javítja és a közterületek visszanyerését jelenti az emberek számára. A szemléletformálás során fel kell használni a városi szenzorok által gyűjtött forgalmi és levegőminőségi adatokat, amelyekkel még inkább alátámaszthatókká válnak a szelíd közlekedés előtérbe helyezésének szükségessége. • **Pop-up városi projektek megvalósítása** A terek, funkciók átmeneti időre, időszakosan történő kialakítása segít abban, hogy a városlakók érzékeljék változtatások előnyeit és hátrányait, elindíthatják az érdemi párbeszédet a köztérhasználat irányáról. A projektek célja a tesztelés és a beavatkozások előzetes megszerettetése. • Javasolt a nyári időszakban egy-egy hétvégére – akár rendezvényekhez kötötten, majd később akár egy-egy hónapra korlátozott autóhasználatot bevezetni, vagy ideiglenes sétálóutcát kialakítani a városközponton áthaladó útvonalon (pl. Batthyány utca belvárosi szakasza) • Javasolt a Batthyány utcán lévő szolgáltatók számára átadni egy-egy ideiglenes parkolóhelyet, hogy bemutathassák, hogyan használható az adott tér a közösség számára (pl.: minipark, kávézó terasz, kiállítási tér, stb.). • **Pedibusz/Bici-busz szervezése** Az iskolás korú gyerekek biztonságos és környezetbarát közlekedését támogató akciók. Ennek során meghatározott útvonalon pár felnőtt önkéntes segítségével a gyerekek közösen mennek iskolába.
Kapcsolódás	M1.1. Belterületi út-, járda-, kerékpárút-építési program M1.4. Elektromobilitás fejlesztése M1.5. Gyógyhelyi szerepkört betöltését szolgáló közlekedési szerkezet kialakítása G1.6. Közterületi fejlesztések KO1.2. Egységes, valós idejű adatokat gyűjtő-, és adatbáziskezelő-rendszer kialakítása L1.1. Civil szervezetek és egyedi lakossági akciók támogatása L1.2. Részvételi tervezés erősítése
Elvárt eredmények	• Gépjárműforgalom csökken • Közlekedési területek helyigénye csökken, zöldfelületek mérete növelhető • Levegőminőség javul • A városi CO_2 kibocsátás mérséklése • Lakossági légúti, allergiás és szív és érrendszeri betegségek kialakulása csökken
Nemzetközi/ hazai jó példák	**Pedibusz -Gödöllő –** https://www.godollo.hu/pedibusz/?fbclid=IwAR0f_coQ-CSZsg2TVOC8MPmZcbf2PbClfAtSQsko9rHyDSlEyeENDLQAhrU

Intézkedés	M1.3. Városközpont közlekedési rendjéhez kapcsolódó részvételi akciók szervezése
	 Már évek óta működik Gödöllőn a Pedibusz program, amely során a gyerekek felnőtt kisérlettel mennek reggelente iskolába, egy meghatározott útvonalon, ahol bizonyos megállóknál csatlakozhatnak a menetbe. A gyerekeket az önkéntes szülők és a Gödöllői Nyugdíjas Egyesület tagjai kísérik.

L1. Tudatos, aktív lakosság

Intézkedés	L1.1. Civil szervezetek és egyedi lakossági akciók támogatása
Probléma	Sárváron az 1000 lakosra jutó civil szervezetek száma alacsonyabb a vármegyei átlagnál. Emellett a lakossági kérdőívre adott válaszok azt mutatják, hogy a megkérdezettek 73,2% nem végez ilyen típusú közösségi tevékenységet. Külső egészségügyi/gazdasági kockázatok fellépése következtében az önkormányzati források az elmúlt években csökkentek, ami egyre fontosabb szerepet hárít a helyi, önkéntes civil szervezetekre szociális, környezetvédelmi, városszépítő, fenntartó és hagyományőrző területeken.
Indoklása	A közösségformáláshoz, a városi kohézió megteremtéséhez, erősítéséhez szükség van a helyi, kisközösségi identitás növeléséhez, amelyben a helyi civil szervezeteknek és a szomszédsági lakókörnyezeti egységeknek jelenléte, aktivitása fontos.
Intézkedés megvalósításának javasolt beavatkozások	• **Civil egyeztető fórum kialakítása** Sárvár lakossága egyes közéleti témakörökben aktívnak mondható az online közösségi felületeken, de szükség van a személyes fórumokon való párbeszédre. Olyan egyeztető platform kialakítása javasolt, ahol a megszokott módszerektől eltérő, a párbeszédet, egymás megértését segítő folyamatok tudnak elindulni közös konszenzusos megoldásokat eredményezve, segítve egy egységesebb városi közösség létrejöttét. • **Civil szervezeti támogatási rendszer bevezetése** A partnerség erősítése céljából, a civil szervezetek funkcióinak megtartásához, működéséhez cél a feladatalapú támogatási rendszer bevezetése, amely elsősorban a közösségi funkciókra koncentráló programok segítésén alapul. Fontos lépése például, hogy a különböző helyiségek bérbeadásánál és más kedvezmények elbírálásánál a helyi szervezetek részesüljenek előnyben. • **Városi civil iroda létrehozása (oktatás, fórum, tájékoztatás, vezetőképzés)** Egy megfelelő felszereltségű (informatika, berendezés, tárgyaló), továbbképzésekre, fórumok szervezésére, de elsősorban a különböző

Intézkedés	**L1.1. Civil szervezetek és egyedi lakossági akciók támogatása**
	szervezetek közös munkájának megalapozására, egymás napi problémáinak kölcsönös megismerésére alkalmas civil inkubációs helység kialakításával alkalom nyílik kapacitásnövelésre, közös forrásteremtésre, komplexebb fellépésre, egymás érdekeinek képviseletére. Hasznos lehet a munkatársak pályázatírói, projektmenedzsment képességeinek továbbfejlesztésére tanfolyamokon, továbbképzéseken. A lakosság szélesebb körű bevonását is segíti, ha rendelkezésre áll egy többcélúan igénybevehető központ. • **Tematikus civil szervezeti fórumcsoportok működtetése, civil szervezetek bemutatkozási lehetősége** A civil szervezetek hatékony működése sokszor egy-egy aktív tagon, vezetőn múlik; tagságuk jelentős részben személyes kapcsolatok révén alakul ki. A program célja, hogy olyan lakosok is csatlakozhassanak a civil szervezetekhez, akik nem ismerik esetleg személyesen a vezetőt, vagy a tagság véleményformáló részét. A bemutatkozás tematikus formában, egyrészt a városi rendezvényeken, valamint online megjelenéseken keresztül történik. Civil fórumok szervezésével lehetőség van a város életében fontos szerepet játszó kérdések közösségi megvitatására, konszenzus kialakítására. Célszerű a fiatalok kiemelt kezelése, bevonásuk a döntéshozatalba. A városfejlesztési, jövőre vonatkozó kérdések megosztása ezzel a korosztállyal, betekintést biztosít számukra Sárvár jövőjét és egyben saját távlati lehetőségeiket, életkörülményeiket illetően. Az aktivitás kiterjesztése hálózati együttműködésen, munkamegosztáson keresztül, az egyes lokálpatrióta szervezetek összehangolt tevékenységével lehetséges. • **Civil szervezetek támogatása, önkormányzati civil referens aktív működése, garanciavállalási megoldások, akár egy Civil Alap létrehozása** Ahhoz, hogy együttműködések hatékonyan funkcionáljanak, elengedhetetlen a kompetens résztvevők állandó rendelkezésre állása. Amennyiben bármelyik oldalon nem tisztázott, hogy kihez kell fordulni, vagy belátható időn belül választ kapunk-e kérdéseinkre a folyamatban lévő ügyek előrehaladásához, a feladat energiát veszít, legrosszabb esetben megreked. Ebben jelentős lépés lehet egy önkormányzati civil referens kijelölése, akivel lehetséges a folyamatos kapcsolattartás és ismeri a civil szervezetek tevékenységét annyira, hogy segítségükre tud lenni napi feladataik ellátásában. Fontos mindez azért is, mert hozzájárul a lakossági feladatok intézményi elképzelésekhez illesztésében. A helyi kohézióban, identitástudat erősítésében vállalt feladataikon túl, a civil szervezetek szerepet játszanak a különböző, az önkormányzatok számára nem elérhető források felkutatásában, megszerzésében is.
Kapcsolódás	L1.2. Helyi identitás és részvételi tervezés erősítése L2.2. Integrációs programok szervezése L2.3. Diákszervezetek erősítése, fiatalok bevonása a döntéshozásba, diákönkormányzat megerősítése KO1.4. Önkormányzati döntéstámogató platform kialakítása
Elvárt eredmények	• A lakosság helyi közösségért cselekvő aktivitása nő • Erősödik a kohézió és a város megtartóereje

Intézkedés	**L1.1. Civil szervezetek és egyedi lakossági akciók támogatása**
	• A városi fejlesztések a helyi lakosság és civil szervezetek elvárásaira, igényeire épülnek, ezáltal hatékonyabb fejlődést eredményeznek
Nemzetközi/ hazai jó példák	**Civil fórum Újbuda** – https://kozigazgatas.ujbuda.hu/onkormanyzat/civil-forum A Civil Fórum alapító és csatlakozott tagszervezetei azt szeretnék elérni, hogy a civil szférának a lakosság közérzetét, életkörülményeit nagyban meghatározó képviselő-testületi és bizottsági döntések, azok indokai kapcsán a civilek betekintést kapjanak. Kiemlten fontos, hogy az egyes projektek „soft" elemeinek magvalósítása kapcsán az önkormányzat folyamatosan törekedjen a helyi civilszervezetek aktív bevonására.

A kitöltők az alábbi főbb problémákat jelölték meg:

- utak és járdák minősége
- vendégmunkások
- parkolóhelyek hiánya
- kevés park és zöldfelület
- kerékpárút hiánya
- kevés játszótér
- autóforgalom
- fiatalok szórakozási lehetősége
- tömegközlekedés
- iskolabusz
- kevés közösségi tér
- közterületek tisztasága
- közbiztonság
- fekvőrendőrök

- közvilágítás
- sok lekövezett terület
- bentlakásos idősotthon
- kulturális programok zajszennyezés
- csapadékvíz elvezetés

A fenti problématérkép továbbra is aktuális, ezért a civil kezdeményezések stratégia és koncepcióalkotásához kellő alapot biztosít.

4. Koncepció alkotása

A sárvári civil életet összefogni kívánó **Sárvár Jövőjéért Civil Kerekasztal Egyesület** stratégia és koncepció alkotása terén fontos meghatározni az általános célokat, melyek koncepcionális javaslatokat eredményezhetnek.

STARTÉGIA CÉLOK

I. Sárvár városi polgárok általános jólétének előmozdítása
II. A városi civil szervezetek számára egyfajta egyeztető fórum létrehozása
III. A civil szervezetek munkájának támogatása, együttműködési formák kidolgozása
IV. Aktív és tudatos részvétel a városi társadalom- és fejlesztéspolitikában
V. A város és a civil szféra hosszú távú együttműködési keretinek a kidolgozása

Koncepcionális célok:

A. A civil szervezetek és a lakosság összekapcsolása konkrét célok/helyi akciók mentén
B. Hosszútávú helyi társadalmi célok meghatározása
C. Tematikus célok meghatározása
D. Tematikus, akár éveken átnyúló fókuszterületek/akciók/programok/beavatkozások meghatározása
E. A szervezeti és pénzügyi keretek újragondolása, alternatív megoldások keresése

Az első fókuszterületek meghatározása

A korábbi Sárvár Okos Város Stratégia felméréséhez és az OVS célrendszeréhez részben igazodva a **Sárvár Jövőjéért Civil Kerekasztal Egyesület** konkrét tematikus, akár éveken átnyúló akciók/programok/beavatkozások meghatározását tűzte ki rövid távú célként. A fókuszterületek kapcsán alapvető elvárás, hogy az adott tematizált célok ne csak egy vagy néhány civil szervezet tevékenységeit és érdekeit szolgálják, hanem annak átfogó, érzékelhető és mindenekelőtt igényalapú hatása legyen a város minél több polgára és ezt kiegészítendő, az ide látogató turisták számára is. Ennek tükrében olyan fókuszterületeket állítottunk a vizsgálat középpontjába, mint elsősorban a lakókörnyezet szépítése, a belváros forgalomcsökkentése, összeségében az élhetőbb városi környezet kialakítása, másodsorban a biztonságos közösségi közlekedés feltételeinek bővítése. Ezen tématerületek és fejlesztési célok mentén az alábbi konkrét akciók helyi társadalmi támogatottságát vizsgáltuk meg részletesebben lakossági kérdőív formájában.

Konkrét kezdeményezések az élhetőbb Sárvárért

A. Élhetőbb Város

Az Egyesület szeretné megvizsgálni azt, hogy a sárvári lakosok, civil szervezetek jó elképzelésnek tartják-e, hogy a városban kialakításra kerüljenek időszakosan forgalomcsökkentett vagy akár a gyalogos forgalomnak teljes egészében átadott útszakaszok. Az elképzelések között szerepel, hogy a **Batthyány utca**, Hunyadi János utca és Ady Endre utca közötti szakaszát a nyári időszakban péntek délutántól vasárnap estig **autómentessé** tenné a város, így maga a teljes útfelület közösségi tér, rendezvényhelyszín vagy akár vendéglátótér is lehet a hétvégi időszakokra. Ezzel az autómentesítési akcióval a célterület nemcsak egészségesebb és tisztább lenne, de az új, izgalmas funkciókat is kaphatna.

B. Iskolabusz – közösségi buszjárat

A város egyik kedvezőtlen adottsága, hogy Sárváron nincsenek helyi buszjáratok. Ezzel párhuzamosan a reggeli és a kora délutáni időszakban, főleg az általános és középiskolák környékén, rendkívül nagy az autóforgalom, mely már nehezen kezelhető forgalmi helyzeteket okoz. Az egyesület szeretné megvizsgálni annak lehetőségét, hogy **egy kb. 20-30 fős elektromos busz használata** mennyire tudná segíteni a gyerekek iskolába való eljuttatását reggel 7 és 8 óra között, a délutáni elfoglalatságokra/edzésekre járásukat, illetve a délutáni hazajutásukat. A busz az idősgondozásban is hasznos lehetne (nyugdíjasok szállítása nyugdíjasklubba, rendezvényekre és akár orvoshoz, stb.).

C. Közösségi városszépítés

Az egyesület feltett szándéka, hogy főleg civil, de akár a beavatkozások közvetlen környezetében élő lakossági összefogással **megszépülhessenek a város azon kisebb elhagyatott részei**, kevéssé gondozott zöldterületei, melyek egy kis munkával, rendszeres odafigyeléssel üde színfoltjai lehetnének a városnak.

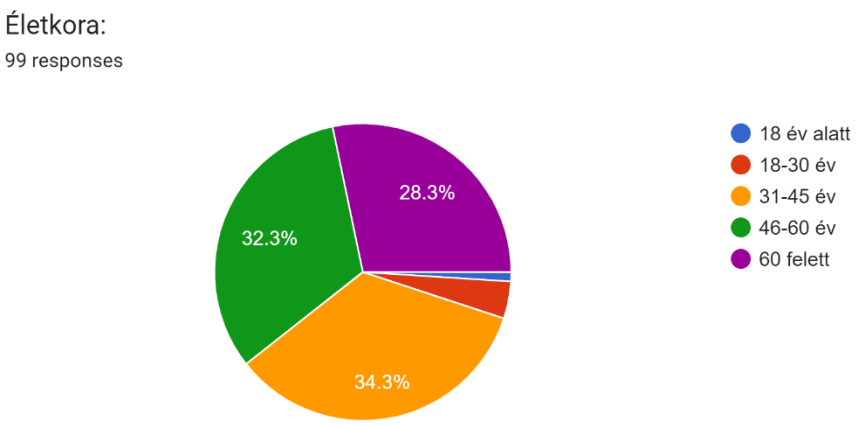
5. ONLINE KÉRDŐÍV

A lakossági igények felmérésére egy komplex online kérdőívet készítettünk, melyet Sárvár Város honlapján és a Sárvár Város Jövőjéért Civil Kerekasztal Egyesület facebook oldalán osztottunk meg 2024 decemberében.

A kérdőívben a három kiválasztott civil kedvezményezésről kértük ki a sárvári lakosok véleményét.

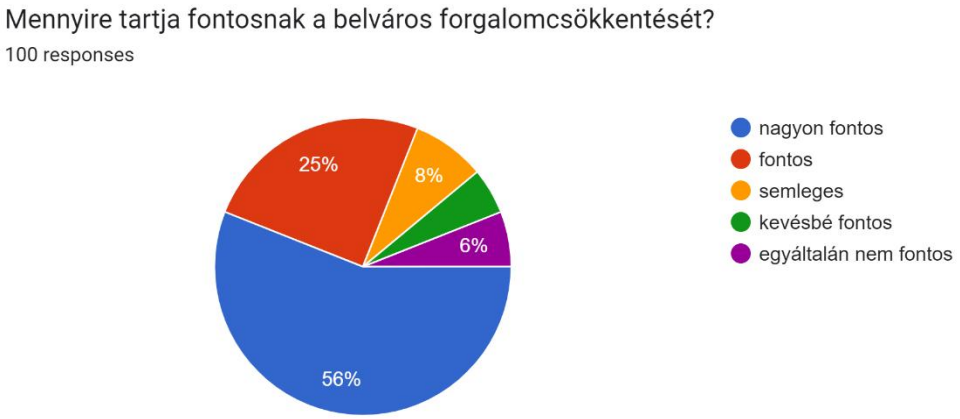
A kérdőívet 99 ember töltötte ki 45,5%-a nő, 54,5%-a férfi. A kitöltők túlnyomó többsége 30 év feletti. A megkérdezettek több mint 70%-a fiatal, vagy aktív korú.

A részletesebb életkor megoszlást az alábbi kördiagram mutatja:

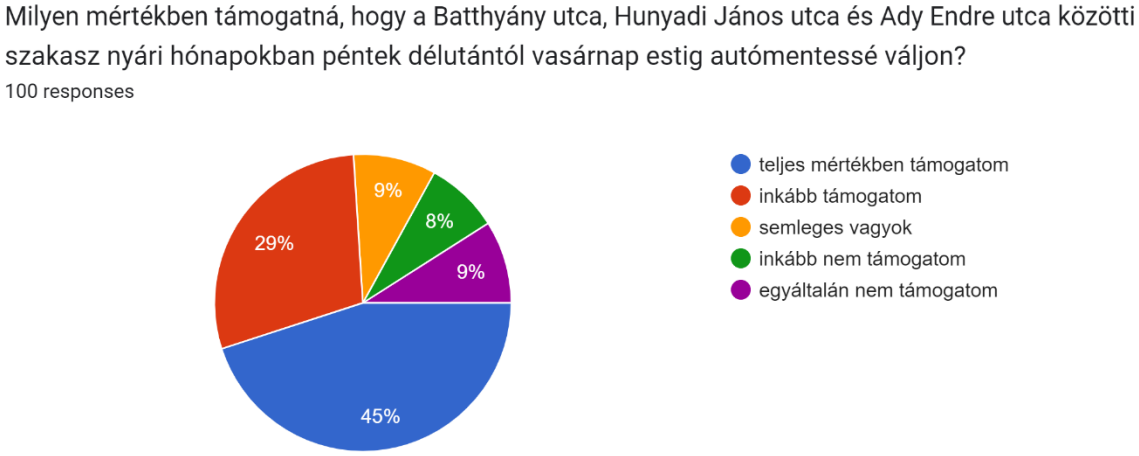

A. Élhetőbb város

Az alábbi ábra is mutatja, hogy a kitöltők jelentős része, 81%-a fontosnak tartja a belváros forgalomcsökkentését, sőt a kitöltők több mint fele, 56%-a nagyon fontosnak tartja azt. 8%-nak semleges s csak 11% tartja ezt kevésbé fontosnak vagy egyáltalán nem fontosnak. Az élhetőbb belváros stratégiai cél keretében eltervezett forgalomcsökkentési akciókat a lakosság jelentős része támogatja, így annak megvalósítása alapvető jóléti/környezettudatos intézkedésnek tekinthető.

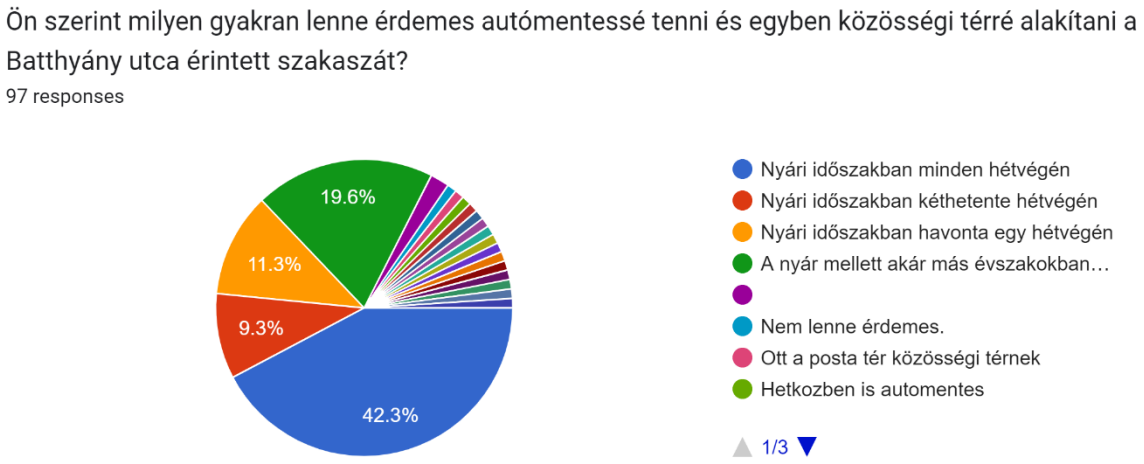
Konkrét forgalomcsökkentési intézkedés esetében, azaz a Batthyány utca egy szakaszának forgalomcsökkentésére még mindig jelentős mértékű a társadalmi támogatottság. A válaszadók csaknem teljes mértékben, közel 30% pedig inkább támogatja a konkrét intézkedés megvalósítását. A megkérdezettek ¾-e a megvalósítás mellett van és mindössze 17% ellenzi azt.

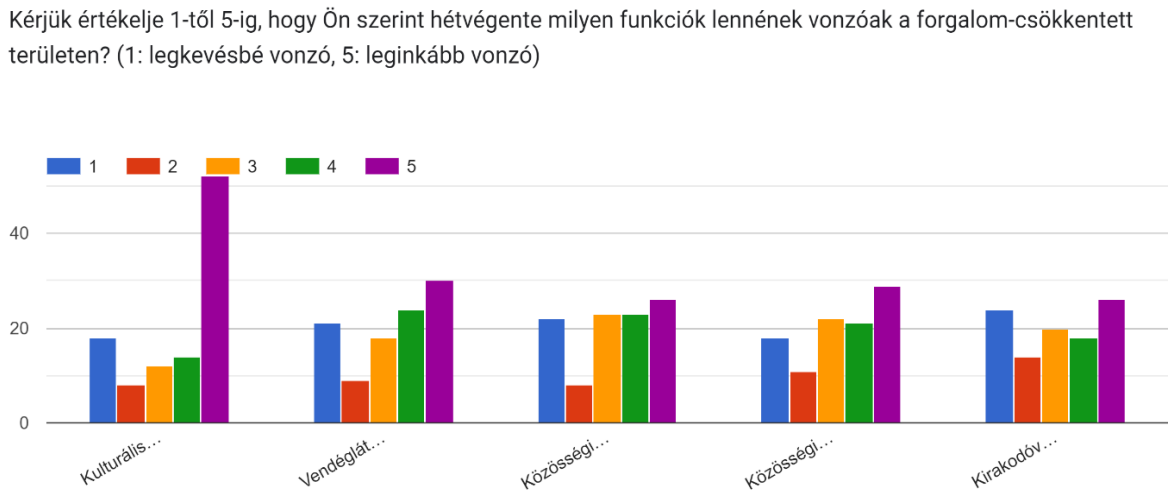
A lezárás ideiglenességére/gyakoriságára vonatkozó kérdésre már árnyaltabb válaszokat adtak a lakosok. Ebben a kérdésben 4 opcióból választhattak a megkérdezettek, de mindegyik opció esetében érdemi időszakra eső lezárásra kérdeztünk rá. Érdekes megállapítani, hogy a nyári lezárást támogatják a legtöbben, de a következő leggyakoribb válasz a (csaknem 20%) „A nyár mellett akár más évszakokban is havonta egy-egy hétvégére" volt. Ez azt jelenti, hogy a lakosság jelentős része nem csak szezonális lehetőségként kezeli a forgalomcsillapítást.

Emellett a válaszadók saját véleményüket, ötletüket is megoszthatták. Többek között az alábbi válaszokat adták:

- Nem lenne érdemes autómentessé tenni – 4 válaszadó
- A Posta tér megfelel közösségi térnek – 2 válaszadó
- Hétközben is, folyamatosan legyen autómentes az adott szakasz – 7 válaszadó
- Kizárólag Simon Júdás napi vásáron javasolja az autómentességet

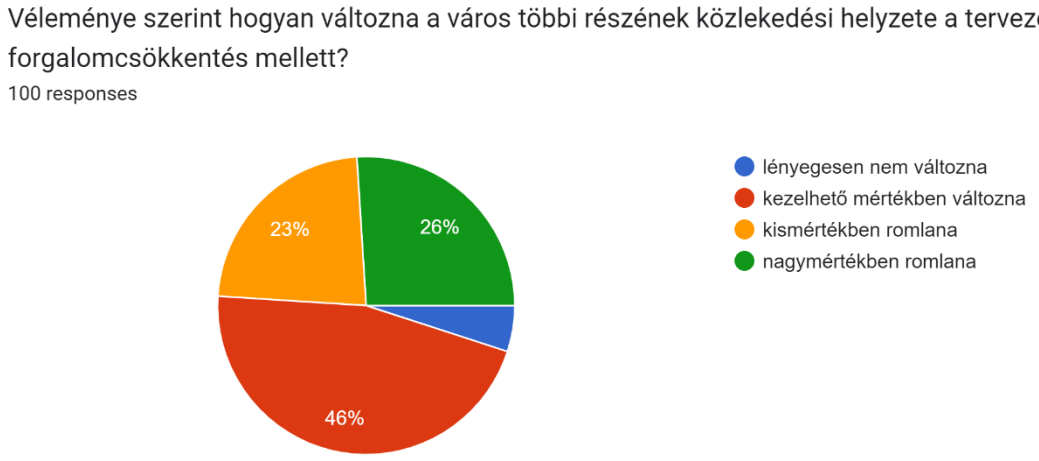

A válaszadók jelentős részének *a Kulturális rendezvények* (rendezvények, koncertek, szabadtéri kiállítások) lennének vonzóak a forgalom csökkentett területen. Ezután a vendéglátóegységek (kávézók, éttermek kitelepülése), a közösségi tér – pihenő részek – gyerekjátszóterek – mini sport zónák majd legkevésbé a kirakódóvásárok, streetfood és egyéb árusok funkciót szeretnék a lakosság előtt megnyitott területen látni.

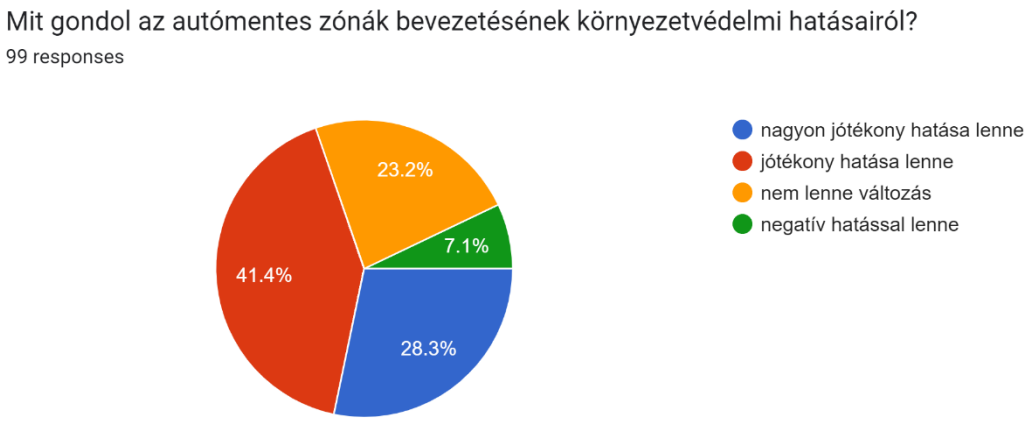

A kérdőívet kitöltők nagyobb része – 51% – szerint kezelhető mértékben vagy nem lényegesen változna a közlekedési helyzet a tervezett forgalomcsökkentés mellett. A megkérdezettek 23% szerint kismértékben, 26% szerint nagymértékben romlana a közlekedési helyzet. Ez is alátámasztja, hogy a városnak alaposan meg kell fontolnia, mielőtt egy útszakaszt akár hétvégén, akár tartósan lezárna a kulturális és egyéb programok számára. Először is mérlegelni kell a forgalom áramlását, hogy a lezárás ne okozzon nagyobb közlekedési problémákat vagy dugókat. Fontos az is, hogy a helyi közszolgáltatások, mint a mentők, tűzoltók vagy rendőrség, hozzáférhetőek maradjanak. Emellett a városnak figyelembe kell vennie a lakosság véleményét és igényeit, hogy a rendezvények valóban élvezetesek és vonzóak legyenek a közönség számára. A programok előkészítése előtt célszerű egyeztetni a helyi üzletekkel, vállalkozásokkal, hogy a lezárás ne befolyásolja negatívan a helyi gazdaságot, sőt kívánatos lenne a helyben működő vállalkozásokat aktívan bevonni ezen akciók megvalósításába.

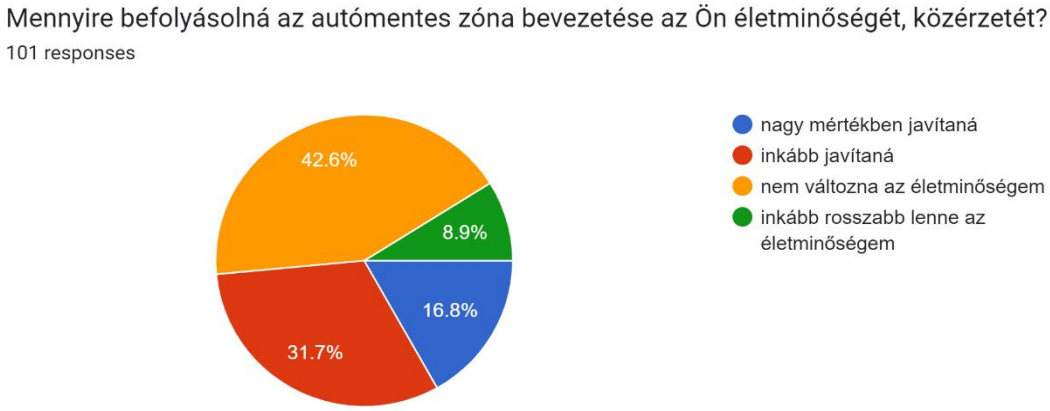
Szintén meg kell fontolni, hogy a hétköznapokat, vagy tanítási időszakokat hogyan érint a korlátozás, illetve milyen periódus az ideális a forgalomcsillapítás, esetleges teljes lezárás szempontjából mérlegelve az elvi költségeket és hasznokat, azaz lényegesen több lakosnak és idelátogató turistának generál-e hasznokat a beavatkozás, mint amennyinek ez potenciális hátrányt okoz.

A megkérdezettek 70%-a gondolja úgy, hogy az autómentes zónák bevezetésének nagyon jótékony vagy jótékony hatása lenne a környezetre, 23,2% szerint nem lenne változás s 7,1% szerint negatív hatása lenne. Az autómentes zónák bevezetése jelentős környezetvédelmi előnyökkel járhat. A közlekedési forgalom csökkentésével mérséklődik a szén-dioxid-kibocsátás, ami hozzájárul a levegő minőségének javulásához, és csökkenti a zajszennyezést is. A gyalogos övezetek létrehozása lehetőséget ad a városok élhetőségének növelésére, új ideiglenes és egyedi közösségi terek kialakítására. Az autóhasználat csökkentése nemcsak a környezetre, hanem a közösségi élet minőségére is pozitívan hat, mivel több tér jut a kulturális és más programoknak, a pihenésnek, ezáltal erősítve a városlakók kapcsolatát a helyi környezettel.

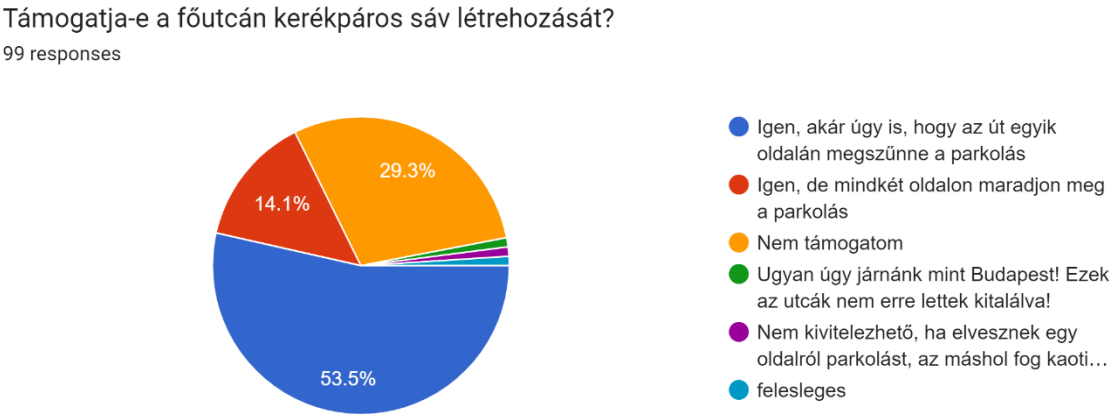
Noha a beavatkozást a megkérdezettek túlnyomó többsége támogatja, mégis a lakosok majdnem fele szerint nem változna az életminősége az autómentes zóna bevezetésével, 31,7% szerint inkább javulna, 16,8 % szerint nagy mértékben javulna s csupán 8,9% gondolja úgy, hogy romlana.

Megkérdeztük az embereket, hogy milyen egyéb útszakaszon javasolnának időszakos forgalmi korlátozást hasonló céllal. Erre a kérdésre 26 választ kaptunk, 6 kitöltő szerint nem szükséges más útszakaszon a forgalomkorlátozás, a többi kitöltő az alábbi útszakaszokat javasolta vagy eltérő véleményeket fogalmazott meg:

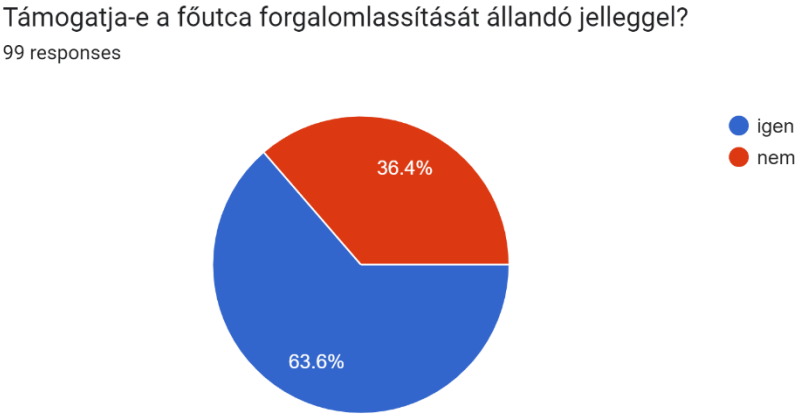
- Vadkert körút
- Hild park és Polgármesteri hivatal közötti részen
- Nádasdy utca
- Mivel mozgáskorlátozott vagyok, nagyon fontos, hogy autóval tudjak közlekedni.
- Esze Tamás utca, rengeteg autó közlekedik nagy sebességgel
- Hild park és Kossuth tér közötti részen
- Nem forgalomkorlátozás kell, hanem a fő utcán a parkolást kellene megtiltani
- várkerület
- Nádasdy utca
- Állandó jelleggel kellene a belvárost autómentessé tenni, viszont akkor a többi utca közlekedését is át kellene tervezni, hogy ne legyen túl terhelve.
- Fő tér
- Van ennél sokkal fontosabb, amivel foglalkozni kellene. A lényeges dolgokkal kellene foglalkozni, olyanokkal ami a helyi lakosoknak lenne jó például az utcák megfelelő világításának megoldása, hogy ne sötétben kelljen botorkálni a rossz minőségű járdákon és az úton közlekedőknek a rossz minőségű kátyús városi utcákon.
- Rákóczi u.
- Várkerület, ami a városhoz tartozik, Fő útrésze nem
- Fő utcából tehergépkocsik és buszok kitiltása
- Kertváros forgalom lassító küszöbök, egyenrangú utcák

A kerékpáros sáv kialakítását a megkérdezettek jelentős része támogatja, 53,5% akár annak árán is, hogy az út egyik oldalán megszűnne a parkolás, 14,1% szeretné, ha mindkét oldalon megmaradna a parkolás. A kitöltők 32,4%-a egyáltalán nem támogatja a kerékpáros sávok kialakítását.

-

A kitöltők 63,6 % - a, 63 fő támogatja állandó jelleggel a főutca forgalomlassítását.

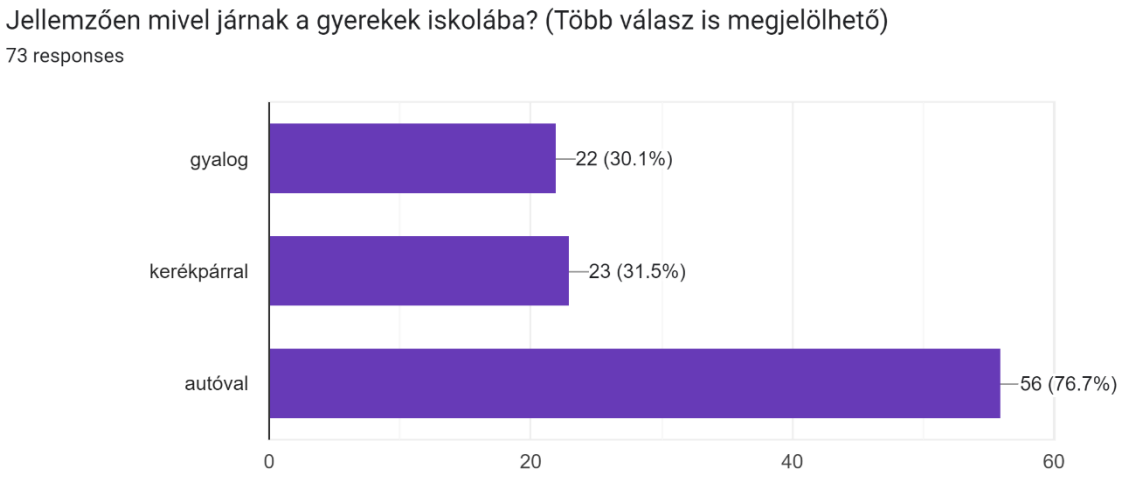

B. Iskolabusz - közösségi buszjárat

A kitöltők 66%-ának nincsen iskolába járó gyermeke, a maradék 34%-nak 1(25%) vagy 2 (9%) gyermeke jár sárvári iskolába.

(Megjegyzés: A felmérést tanácsos lenne a későbbiekben megismételni az iskolai keretek között, akár szülői értekezleten, hogy magasabb legyen a közvetlenül érintett, gyermekes szülők aránya.)

A gyerekek jelentős része autóval vagy kerékpárral jár iskolába, csak 30% szokott gyalog is iskolába járni. Ez is jól mutatja, hogy jogosultsága van a fejlesztési elképzelésnek, egy elektromos busznak, amely segíti a gyerekek iskolába való eljutását.

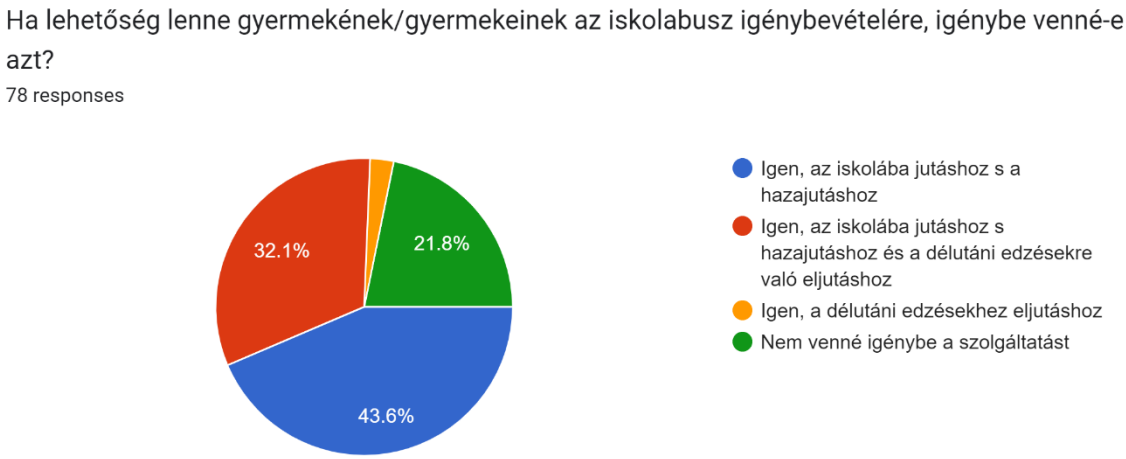
A válaszadók csaknem 70%-a nagyon vagy eléggé fontosnak tartja a célzott buszjáratok közlekedését, csupán 22 %-nak semleges s 8% tartja kevésbé fontosnak vagy egyáltalán nem fontosnak azt. A magas támogatottság egyik oka az is lehet, hogy Sárváron nincsen helyi járat, így a megcélzott akciónak nincsen tömegközlekedési alternatívája.

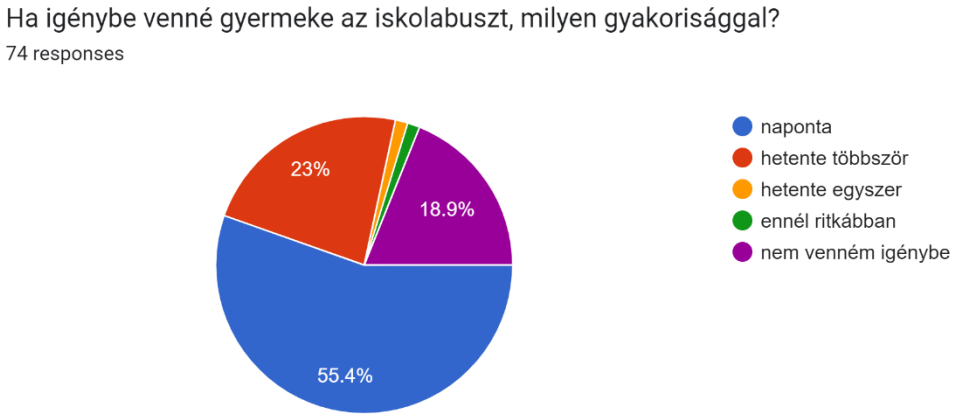
A kitöltők közül senki nem gondolta úgy, hogy jó a város közlekedési helyzete. Csupán 8,1% tartja megfelelőnek a város közlekedési helyzetét az iskolák környékén, 56,6 % nagyon rossznak, 35,4% inkább rossznak tartja azt.

A megkérdezettek csupán 21,8%-a válaszolt úgy, hogy nem venné igénybe az iskolabuszt, közel egyharmaduk nemcsak az iskolába jutáshoz, hanem a hazajutáshoz és a délutáni edzésekre való eljutáshoz is igénybe venné, 43,6% az iskolába jutáshoz s hazajutáshoz is. Ennek tükrében a megkérdezettek csaknem 4/5-e támogatná a fejlesztés megvalósulását és használná is a létrehozott kapacitásokat.

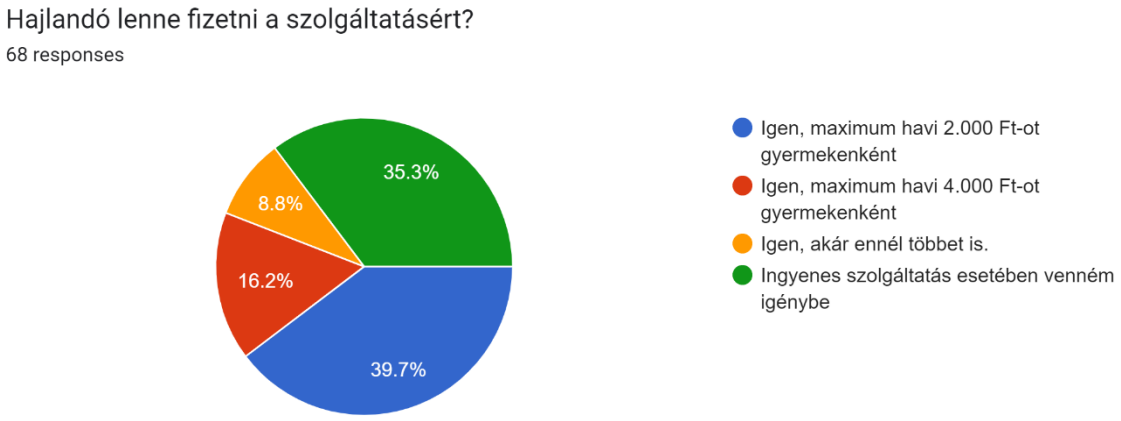
A válaszadók több mint fele napi rendszerességgel venné igénybe az iskolabuszt, 23% hetente többször is, alig 20% nem venné igénybe a szolgáltatást. Itt is érvényesül, hogy a válaszadók 4/5-e valóban igénybe venné a szolgáltatást.

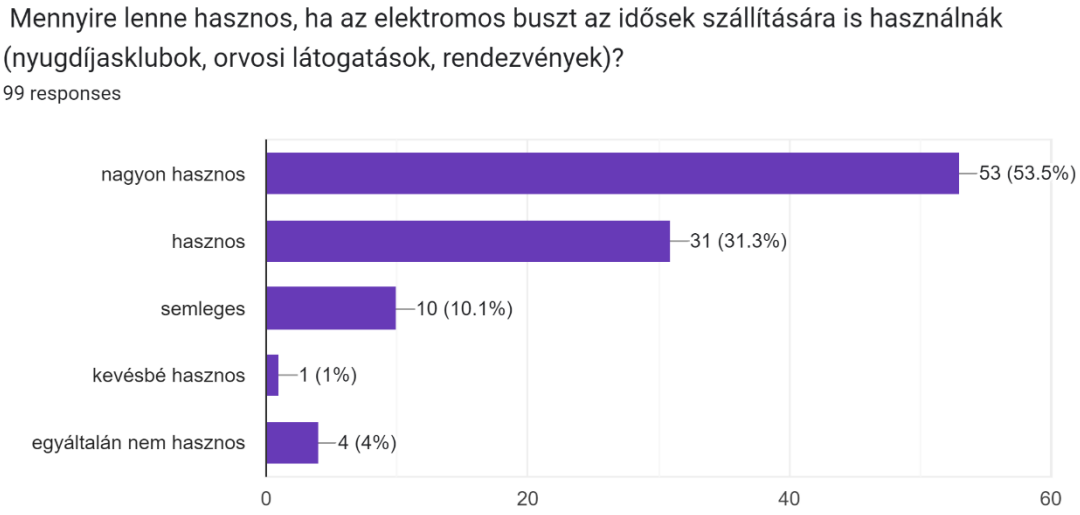
A szolgáltatás ingyenessége vagy fizetős szolgáltatás kialakítása kapcsán a megkérdezettek 2/3-a hajlandó lenne fizetni a szolgáltatásért.

A kitöltők 35,3%-a csak ingyenes szolgáltatásként venné igénybe az iskolabuszt, 39,7%-a max. 2.000 Ft – ot fizetne érte havonként, 16,2% -a 4.000 Ft – ot s 8,8 % akár ennél többet is hajlandó lenne fizetni.

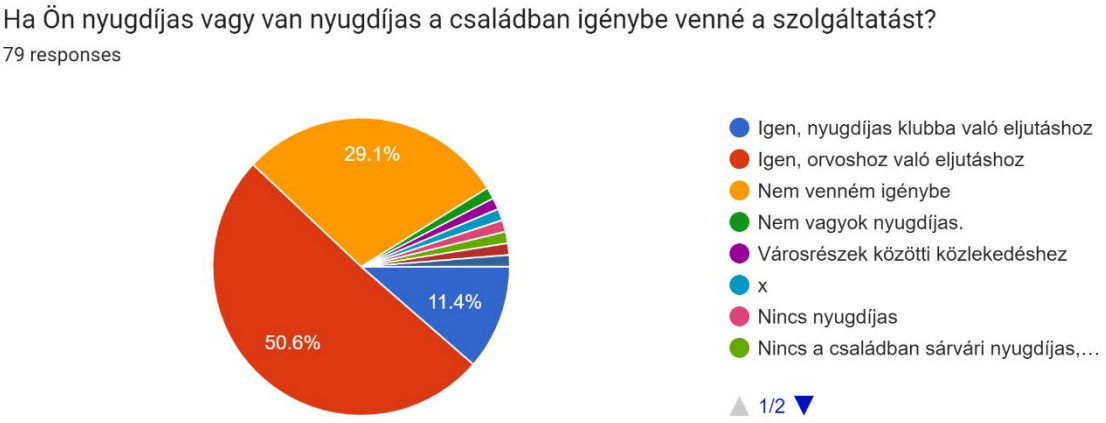
Nem feltételezhető, hogy a szolgáltatás üzleti alapon fenntartható vagy jövedelmező lenne. Az viszont okkal vélelmezhető, hogy a lakosság kedvezményes költségtérítéses alapon hajlandó lenne hozzájárulni a működési és fenntartási költségekhez. Amennyiben a város saját alternatív energiaforrásból (napelemből) képes tölteni az elektromos buszt, úgy annak működési költsége minimalizálható.

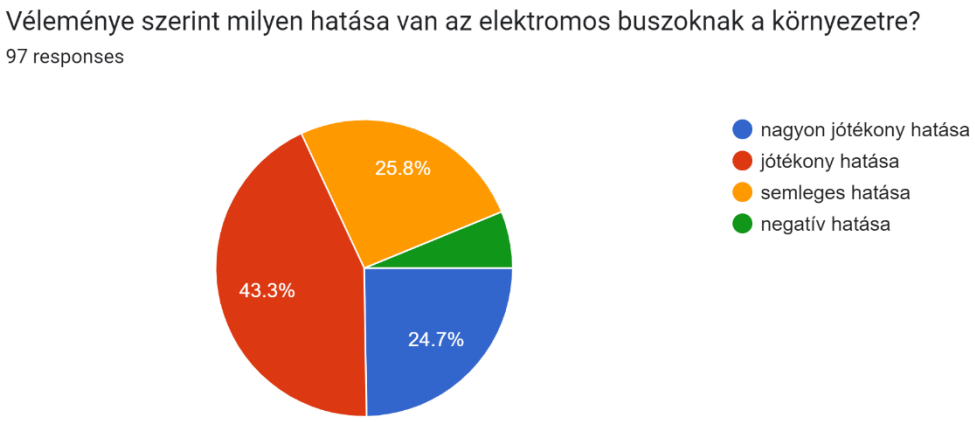
A válaszadók több mint fele nagyon hasznosnak tartja azt a kezdeményezést, hogy az elektromos buszt az idősek szállítására is használják. Egy harmaduk hasznosnak, 10 % semlegesnek tartja és csupán 5% tartja kevésbé hasznosnak vagy egyáltalán nem hasznosnak.

A következő választ a nyugdíjasok töltötték ki vagy azok, akiknek családjában van nyugdíjas. 29% nem venné igénybe a szolgáltatást, 50,6% orvoshoz való eljutásban 11,4% nyugdíjasklubba való eljutáshoz használná a buszt. Ennél a kérdésnél lehetőségük volt a kitöltőknek egyéb vélemény megfogalmazására is, itt az alábbi ötleteket kaptuk: városrészek közötti közlekedéshez, boltba való eljutáshoz. Ez is alátámasztja, hogy a városban jelentős igény van a szervezett formában kialakított közösségi busz használatára nemcsak az iskolások, hanem a nyugdíjasok körében is.

A kitöltők csupán 6%-a gondolja úgy, hogy az elektromos buszoknak negatív hatása lenne a környezetre, csaknem fele szerint jótékony hatása, 24,7% szerint nagyon jótékony hatása s 25,8% szerint semleges hatása van.

A tervezett akció megvalósításának keretei

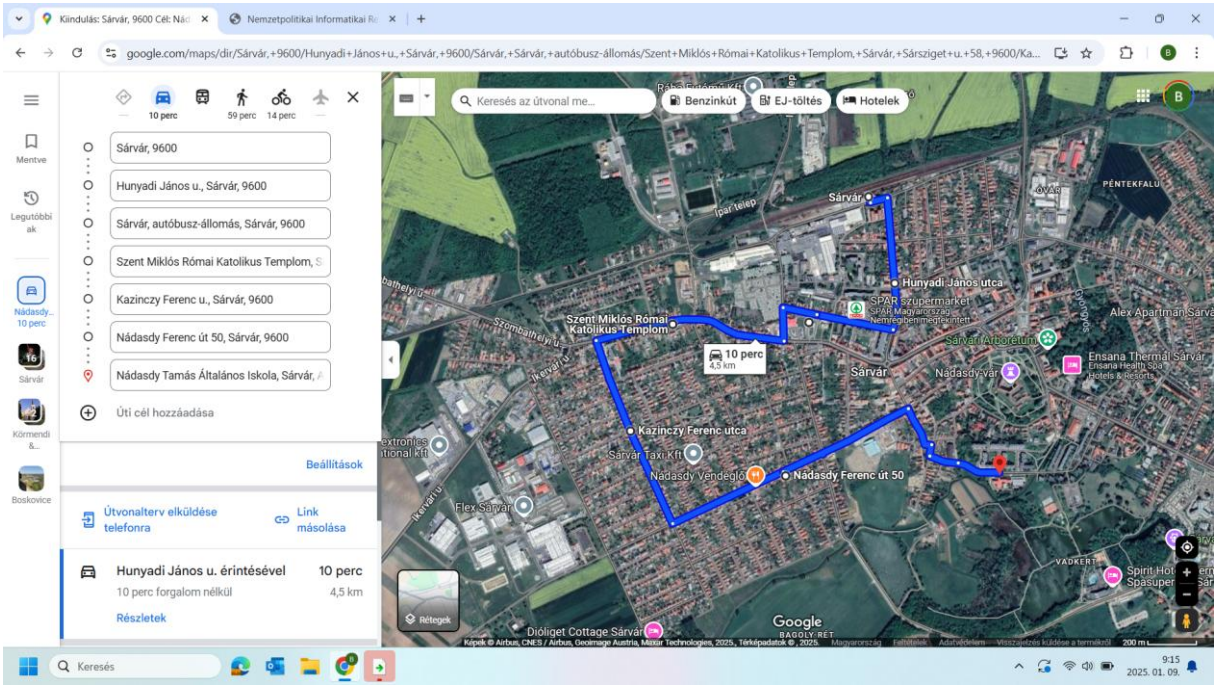
A magas lakossági támogatottsággal bíró, tervezett akció kereteit két fizikai körülmény befolyásolja. Az első körülmény a közösségi busz szolgáltatást végző gépjármű kapacitásának, férőhelyeinek meghatározása. A második a városi alap és alternatív útvonalak kidolgozása és a társadalmi támogatottság ismételt felmérése.

A javasolt iskolabusz – útvonalak

1. Útvonal a Nádasdy Tamás Általános Iskolából

Az első tervezett útvonal a Nádasdy Tamás Általános Iskolába szállítaná a gyerekeket. Az útvonal hossza 4,5 km, ami időben kb. 15 percet venne igénybe, figyelembe véve a le és felszállások időtartamát. A kezdő és célállomást figyelembe véve hét megállót terveztünk. A busz a Vasútállomástól indul, további megállói:

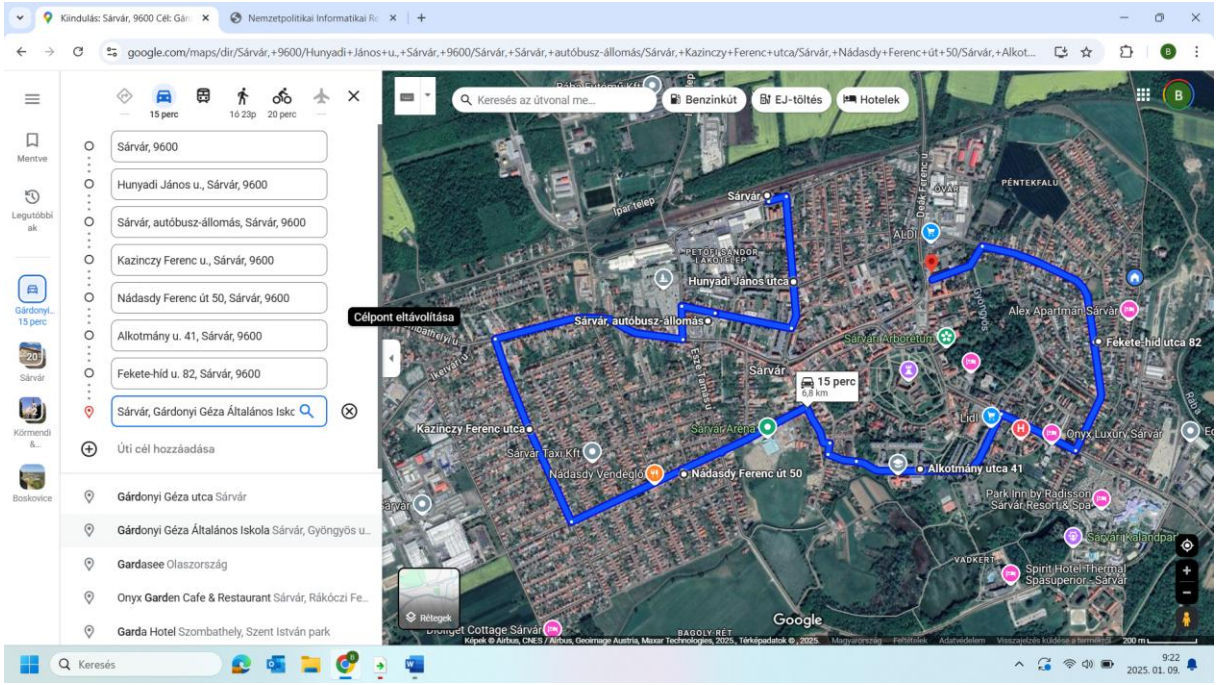
- Hunyadi János utca
- Autóbusz állomás
- Szent Miklós Római Katolikus Templom
- Kazinczy Ferenc u.
- Nádasdy Ferenc út 50.
- Nádasdy Tamás Általános Iskola

2. Útvonal a Gárdonyi Géza Általános Iskolába a Nádasdy Tamás Általános Iskola érintésével

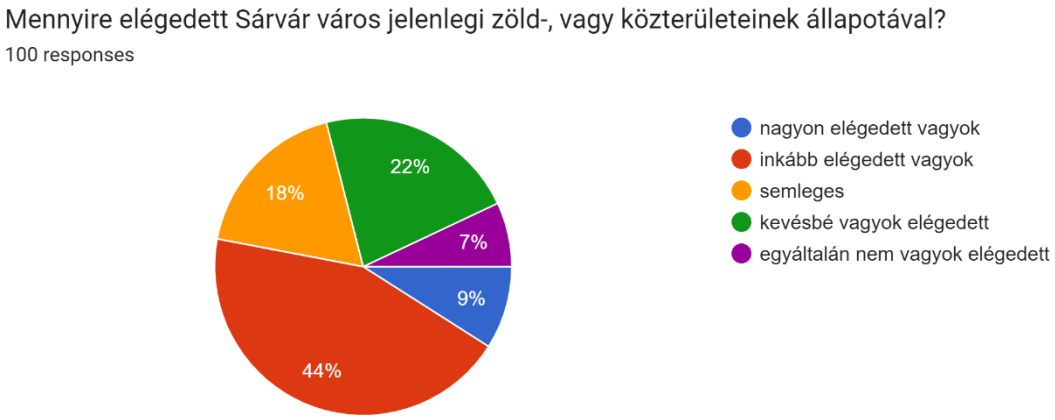
A második tervezett útvonal a Nádasdy Tamás Általános Iskolába és a Gárdonyi Géza Általános Iskolábaszállítaná a gyerekeket. Az útvonal hossza 6,8 km, ami időben kb. 20 percet venne igénybe, figyelembe véve a le és felszállások időtartamát. A kezdő és célállomást figyelembe véve nyolc megállót terveztünk. A busz a Vasútállomástól indul, további megállói:

- Hunyadi János utca
- Autóbusz állomás
- Kazinczy Ferenc u.
- Nádasdy Ferenc út 50.
- Alkotmány u. 41. – Nádasdy Tamás Általános Iskola
- Fekete-híd u. 82.
- Gárdonyi Géza Általános Iskkola

C. Közösségi városszépítés

A kitöltők 25%-a tagja civil szervezetnek vagy valamelyik családtagja tagja annak. A kitöltők közel fele elégedett a város jelenlegi zöld vagy közterületeinek állapotával, 18% semleges, 22% kevésbé elégedett, 7% egyáltalán nem elégedett. Ugyan a városlakók szűk többsége elégedett a zöld és közterületek állapotával, mégis bizonyosan azonosítható több tucat olyan kisebb-nagyobb közterület, ahol ésszerű, szépítő jellegű beavatkozásnak helye van.

A válaszadók döntő többsége fontosnak tartja, hogy Sárvár közterületei szebbek és jobban karbantartottak legyenek.

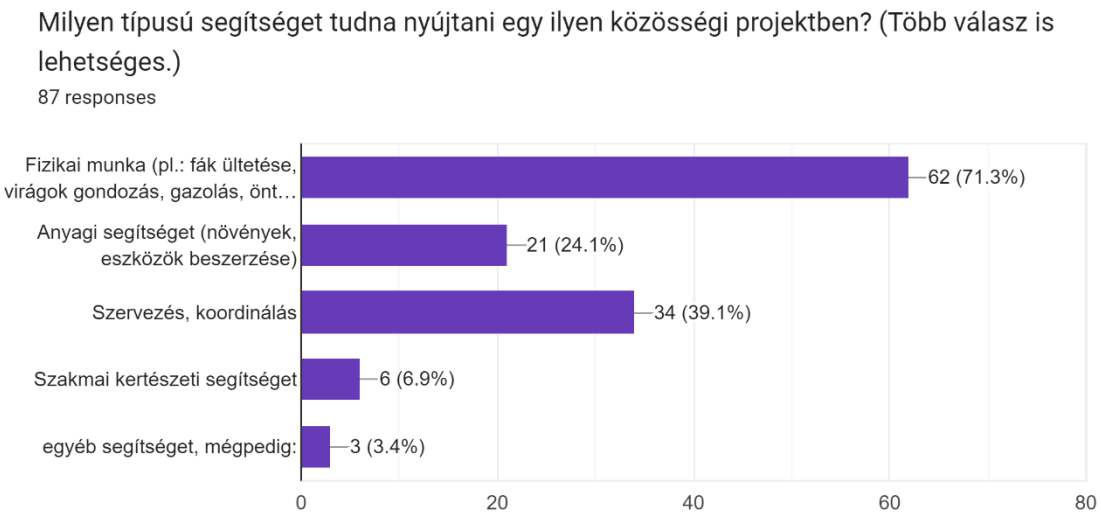
Az alábbi kérdésre adott válaszok is jól mutatják, hogy a válaszadók több mint háromnegyede fontosnak vagy nagyon fontosnak tartja a civil közösségek és a lakosság aktív részvételét kis léptékű közterületek közösségi felújításában, így valóban számíthatunk nevezett kezdeményezés civil, lakossági támogatására.

A kitöltők csupán 13,1%-a válaszolt határozott nemmel arra, hogy hajlandó lenne-e civil szervezet vagy egy lakóközösség tagjaként részt venni egy kisebb zöldterület kialakításában és karbantartásában. A válaszadók fele részt venne a kezdeményezésben s 36,4% *talán* választ adott. Fontos szempont, hogy olyan közterületi beavatkozások kerüljenek kiválasztásra melyeknek a közvetlen környezetében megfelelő civil vagy helyi lakossági támogatás elérhető, valamint az elkötelezettség egyértelműen azonosítható.

A válaszadók több mint 70%-a aktív fizikai segítséget vállalna, 24% akár anyagi segítséget is. Több, mint harmaduk a szervezés, koordinálás terén tudná támogatni a projektet. Fontos szempont, hogy olyan közterületi beavatkozások kerüljenek kiválasztásra melyeknek a közvetlen környezetében megfelelő civil vagy helyi lakossági támogatás elérhető, valamint az elkötelezettség egyértelműen azonosítható.

A kitöltők jelentős hányada (63,2%) havi 2-3 órát szánna erre, 17,2% akár heti 2 -3 órát is, míg csupán 19,% szánna erre ennél kevesebb időt.

A magas helyi társadalmi támogatottsággal bíró *Közösségi városszépítés* akció keretében 11 db olyan kisebb-nagyobb területet azonosítottunk a városban, ahol a helyi civilek és a lakosság a számukra leginkább megfelelő módon kialakíthatnak egy zöld, vagy közösségi mikro-teret.

A *Közösségi városszépítés* akciók előkészítse és lebonyolítása kapcsán az alábbi körülmények megfontolandók:

Finanszírozás:

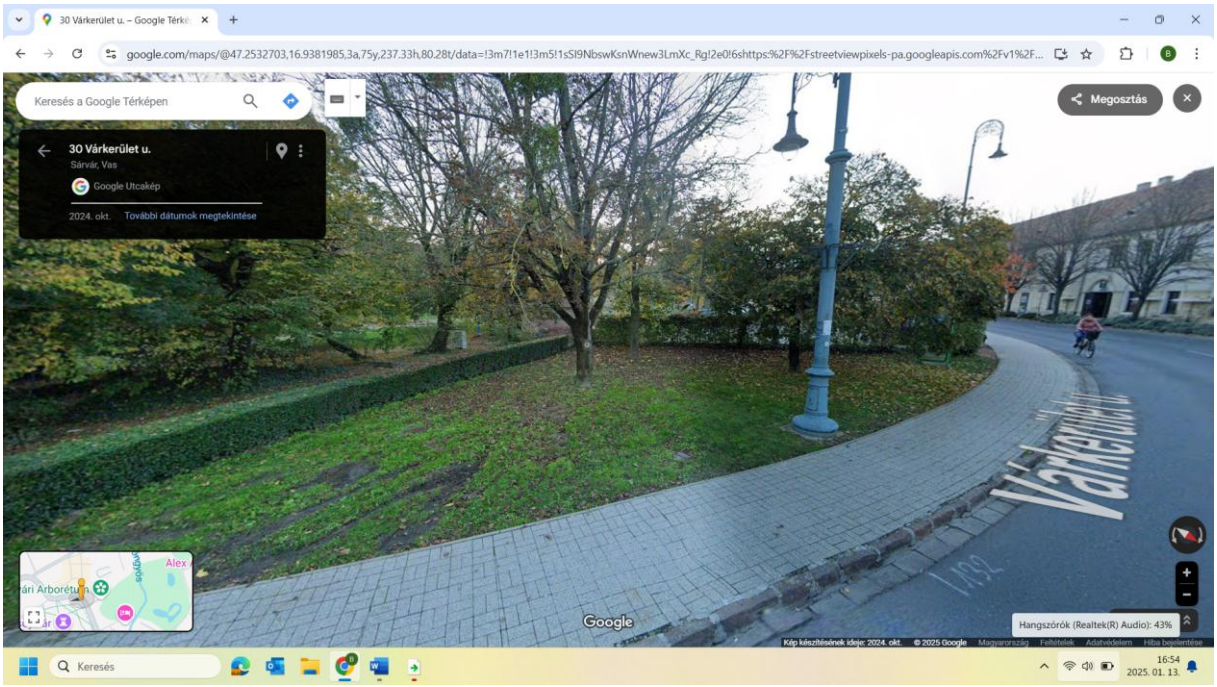
- Az egyes területek hasznosításhoz egy egyszerű „egyoldalas” projekt terv és anyagszükségelt alapú költségterv készítése az adott „területgazda” által
- Közösségi finanszírozás/gyűjtés indítása jellemzően online formában
- Különböző profilú szponzorok megkeresése (kertészet, szerszámbolt, építőanyag kereskedés) és tárgyi/természetbeni hozzájárulás kérése
- Önkormányzati pénzügyi támogatásának lehetősége

Közbiztonság:

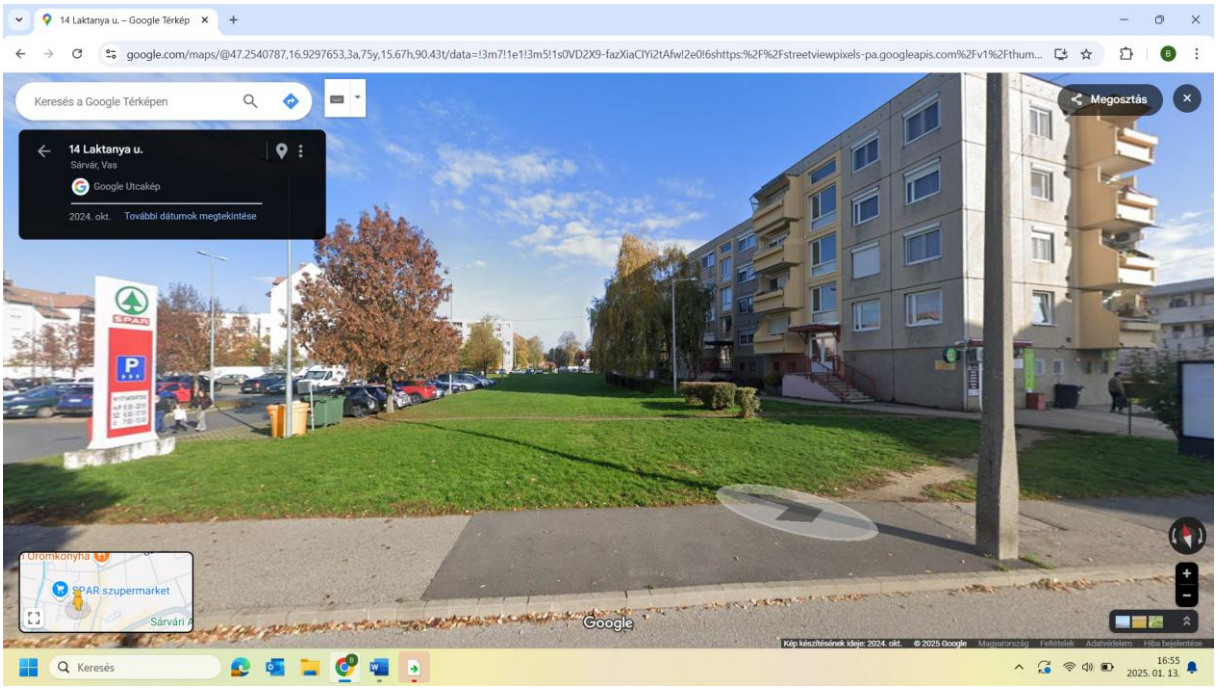
- A terület mentén mindenhol közúti forgalom zajlik, így a megvalósítás idejére (területenként jellemzően 1-2 nap) érdemes a polgárőrséget bevonni a forgalom terelése/korlátozása miatt

A Közösségi városszépítési akció lehetséges célterületei:

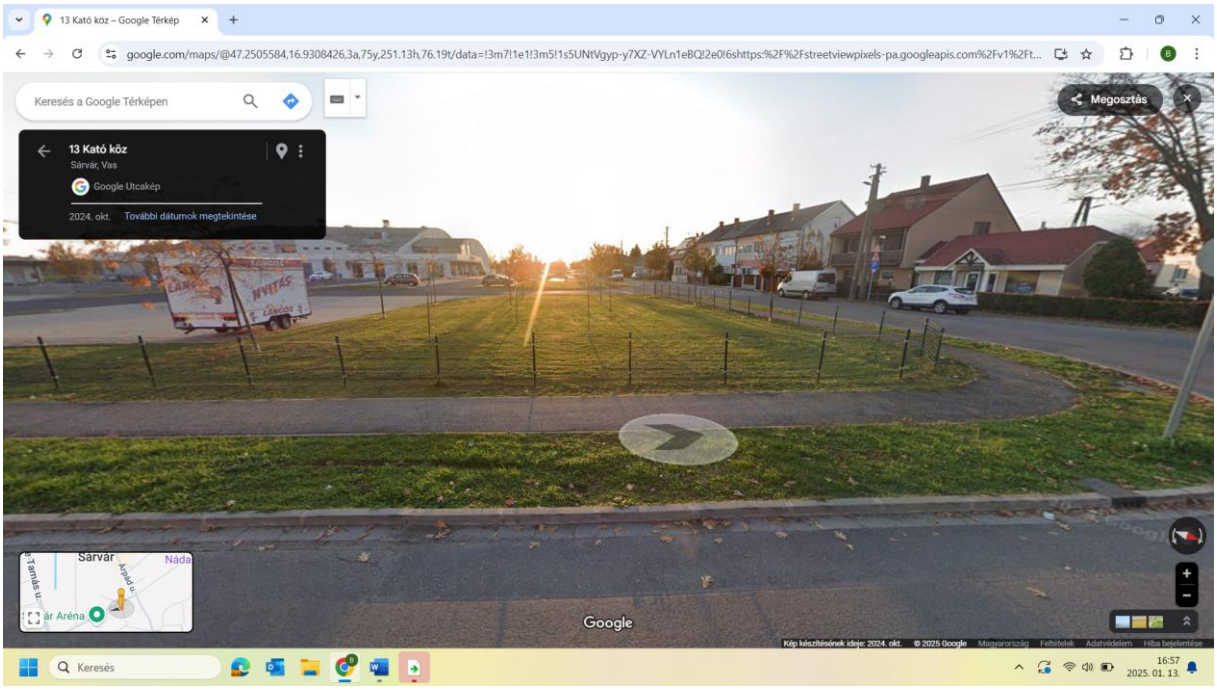
1. Zeneiskolával szemközti terület

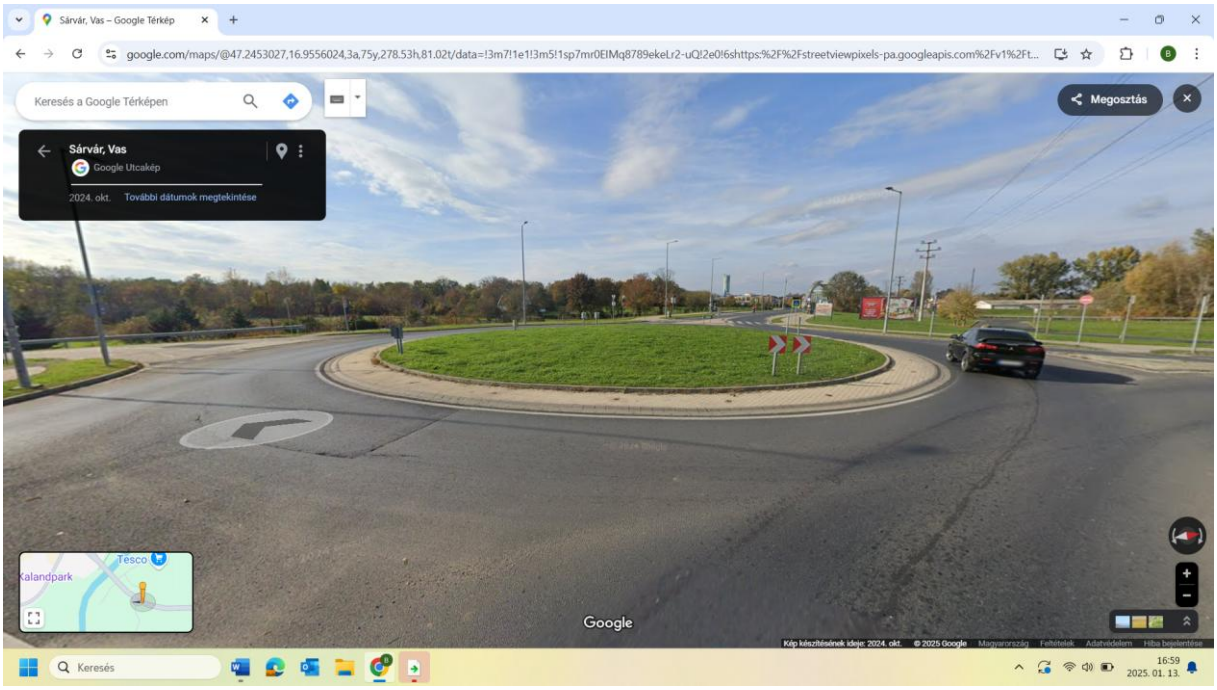
2. Spar és a 4 emeletesek közötti terület

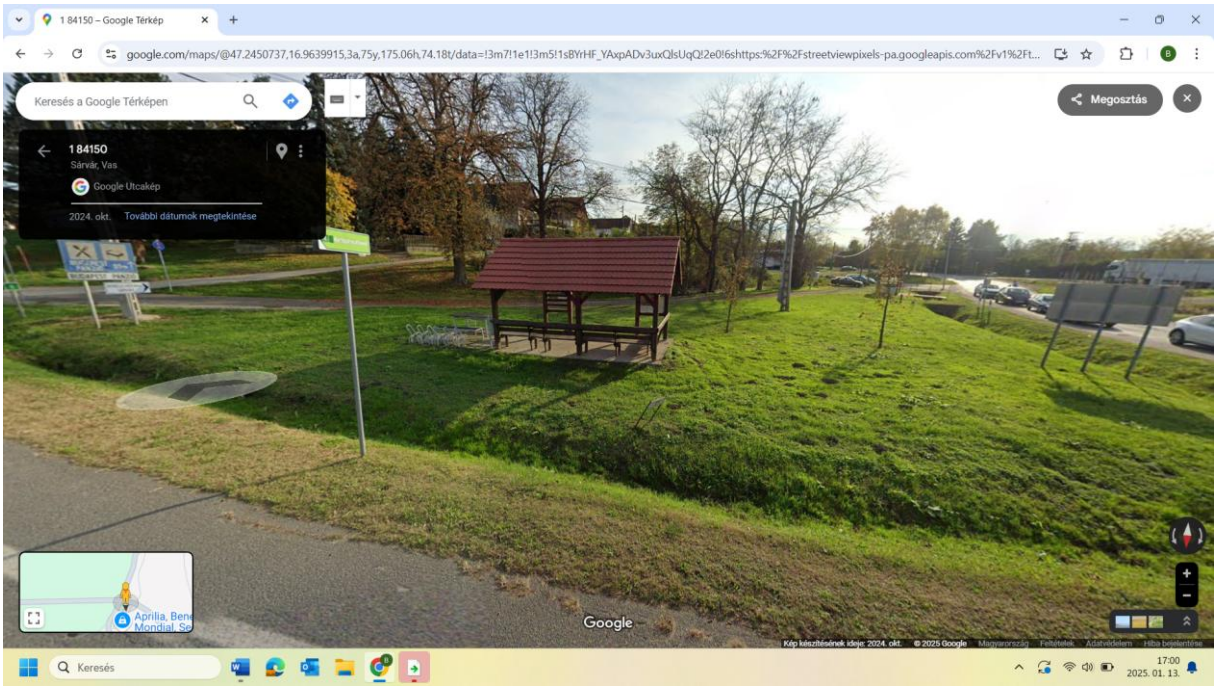
3. Aréna előtti fás zöld terület

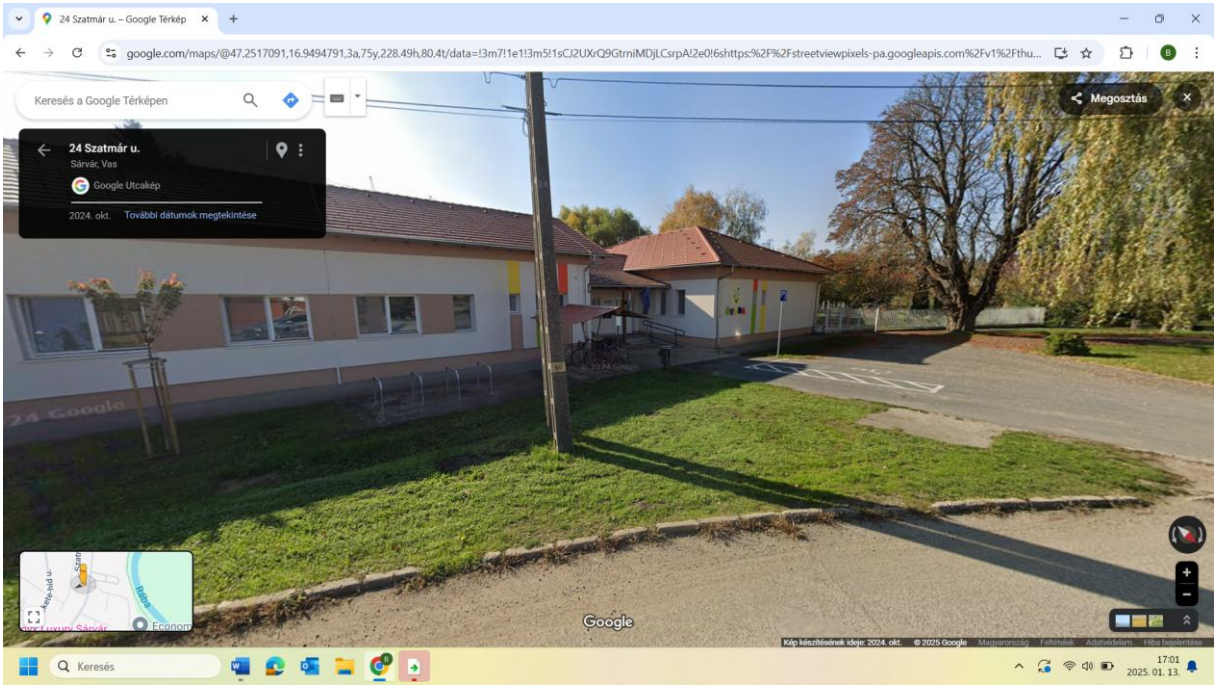
4. Tesco körforgalom

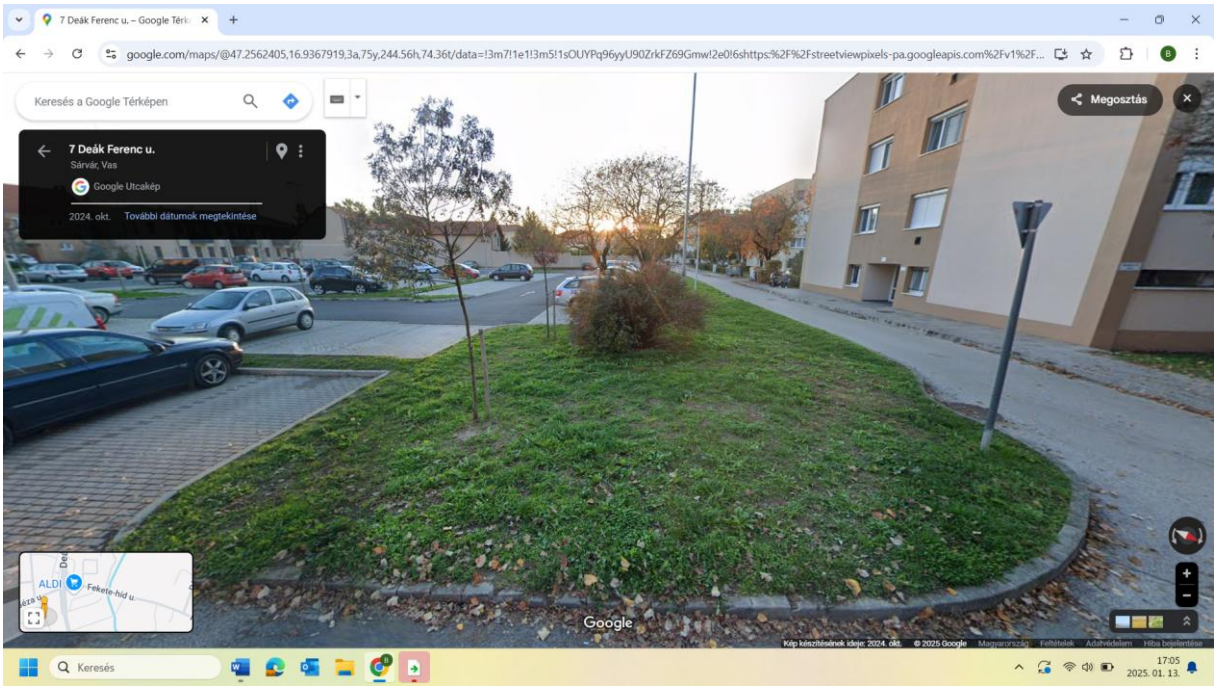
5. Hegyközség, biciklis pihenő melletti rész

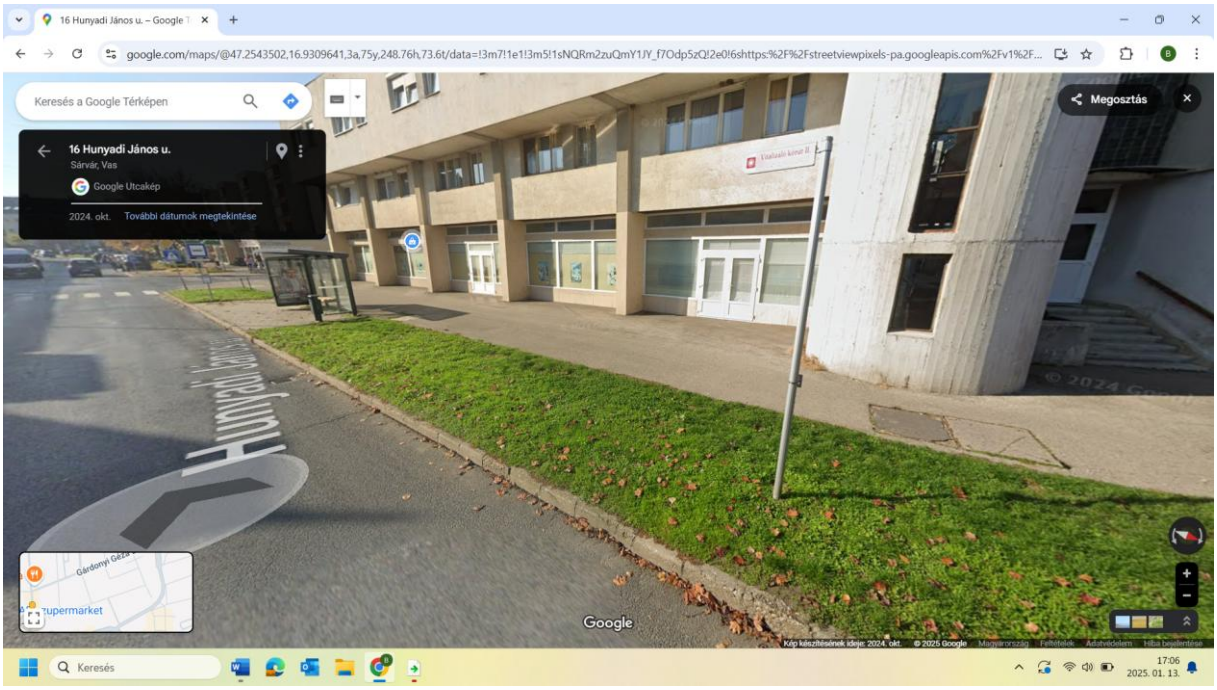
6. Szatmár utcai óvóda előtt zöld rész

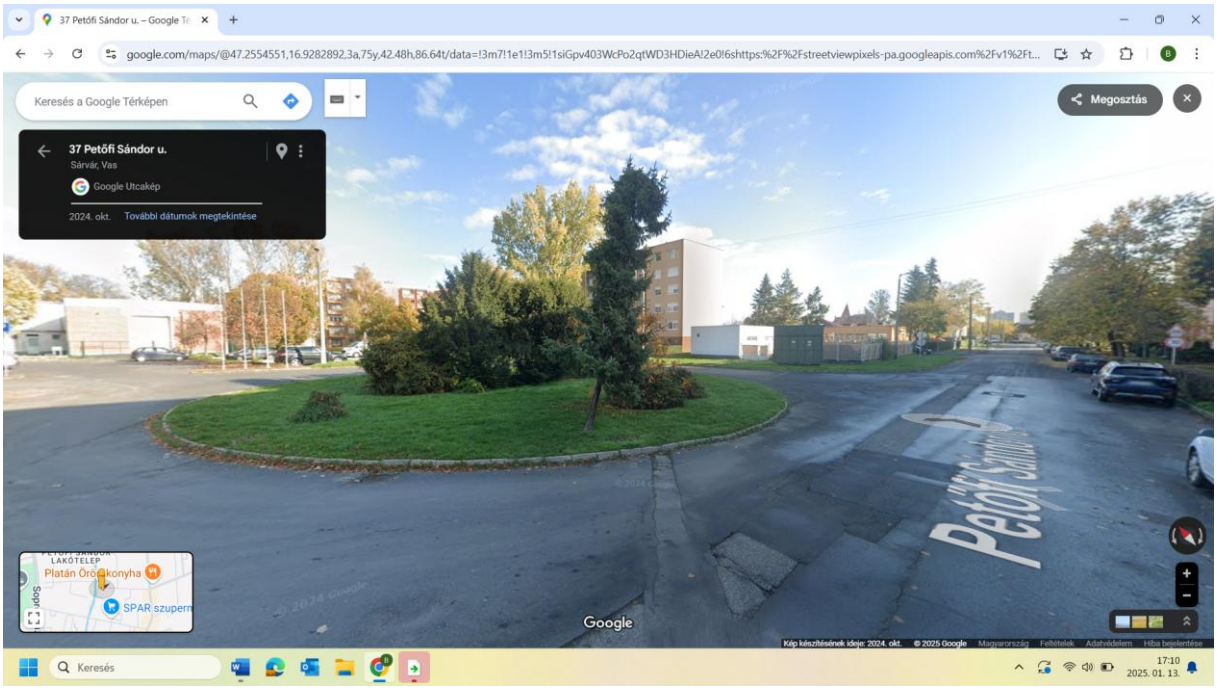
7. Deák utcai nagyparkoló sarka

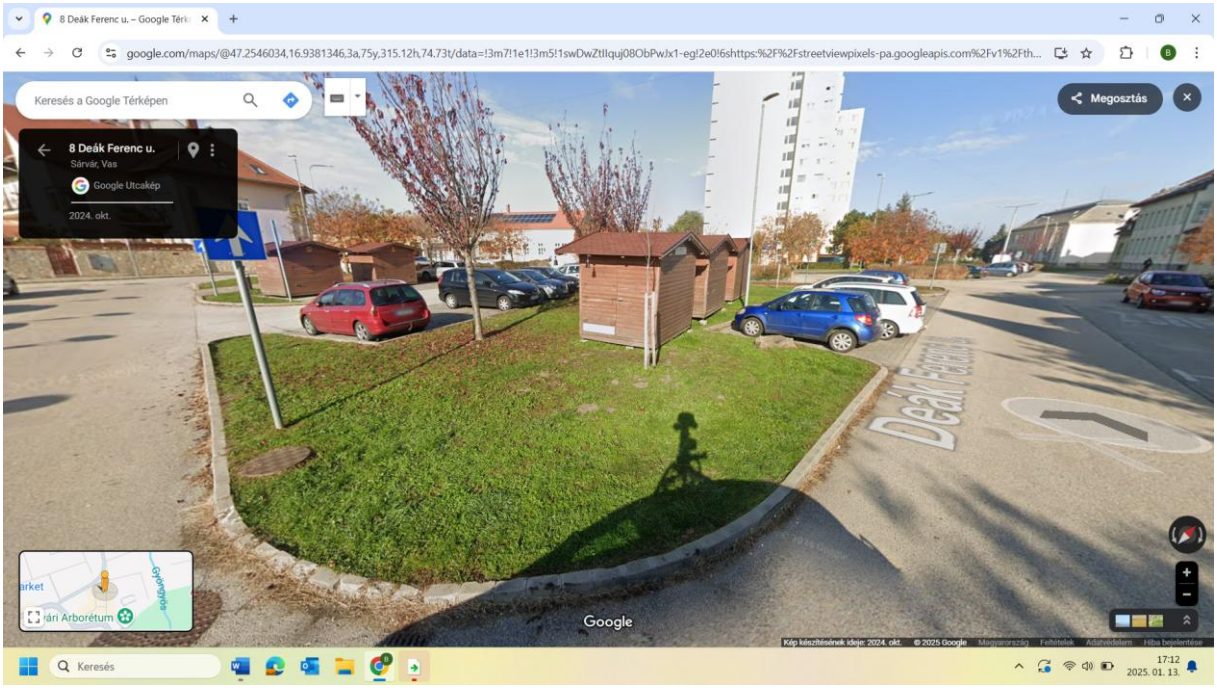
8. Hunyadi úti buszmegálló melletti rész

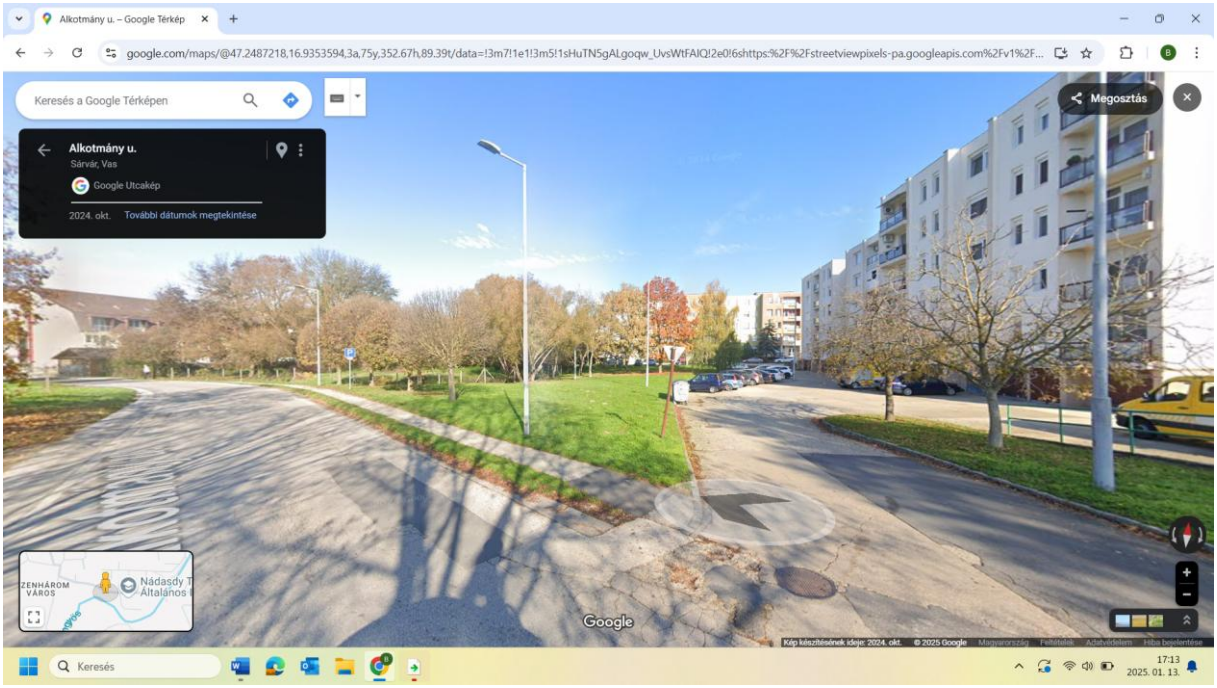
9. Petőfi lakótelepi „körforgalom”

10. Posta téri parkoló sarka

11. Alkotmány út Tizenháromvárosi utca felőli vége

A kérdőív utolsó kérdésben a válaszadóknak lehetőségük volt bármilyen számukra fontos dolgot/véleményt megosztani a három kezdeményezéssel kapcsolatban. Noha a fenti statisztikák egyértelműen jelentős társadalmi támogatottságot jeleznek, a teljesség érdekében praktikus megjeleníteni az egyedi (anonim) véleményeket. A kitöltők az alábbi – NEM FELTÉTLEN RELEVÁNS - kommentárt/véleményt/választ adták:

1. **Élhetőbb Város**
   - Amennyiben HOMM Kft buszainak a kizárását lehetne kezdeményezni az írás alapján hétvégére akkor azt a hét minden napjára ki kellene terjeszteni. Ez önmagában hatalmas terhet venne le az adott szakaszról. Kizárólag csak a városban lakókat hozhatná be a céges busz, a többi busz használja az elkerülőt.
     Szombaton a boltok vásárlói elpártolnának a multik javára teljesen, mivel a mai " kényelmes" vásárlói szokások a bolt előtt vagy a közelben állok meg funkciót engedik csak meg. A Batthyány utcai lakók akiknek nincs hátsó megközelítési lehetősége milyen módon közlekednének a lezárás alatt? A lezárást az OTP-ig lehetne csak megtenni mivel így válhatna megközelíthetővé a Széchenyi utca. Az érintett útszakaszon 30-as sebesség korlátozás van érvényben, ezt nincs értelme tovább csökkenteni, mert sokszor csak araszol a forgalom. A közterületek tisztán tartásához sajnos a lakosság (tisztelet a kivételnek) ebben a kényes témakörben való átformálására lenne elsőként szükség! Főleg szankcionálni (büntetés) mivel ez már másképpen nem megy, mert nincs vissza tartó erő. A kutyások, a dohányosok és az egyéb szemetelők sok "maradványt" hagynak maguk után! Amennyiben ezeknek a felvetéseknek lenne megfelelő megoldása, akkor lehetne érdemben tovább lépni addig nem!
   - Ha lezárnák a főutcát, a mellékutcákban olyan forgalom lenne, hogy az ott lakóknak az nagyon hátrányos lenne.
   - Teljesen értelmezhetetlen számomra a fő utca lezárása. Van két három vendéglátó egység. Azok települjenek ki? A környező utcák forgalom növekedését az ottani lakosság miként tolerálná? Iskolabusz? Jó gondolat, de teljesen fölösleges! Úgy is szinte minden gyereket kocsival visznek iskolába. Tessék körülnézni reggeli iskola kezdéskor és délután.
   - Fontosnak tartom megjegyezni, mennyire jó ötlet. Többször is mondtam baráti körön belül, milyen jó lenne, ha a Batthyány utca egy része legyen lezárva. (Én még macskakövet is el tudnék képzelni, középen fákkal - persze, a pénz korlátot szab a fantáziának)
   - A belváros sétálóutcává minősítése nagyon kellene már régóta, de szerintem csak akkor van értelme, ha nem időszakos. Viszont a környező utcák terhelését, egyirányúsítását, parkolók pótlását nagyon meg kellene tervezni. A busz igen jó ötlet szerintem, bízom benne sokan igénybe vennénk, pl kertvarosból iskolákba, és hatalmas környezetvédelmi beruházás lenne. Közösségi tereknek az állapot megőrzésére kellene koncentrálni.
   - A játszótereken ne legyen térdig érő fű, szemét.

2. **Iskolabusz – közösségi buszjárat**
   - A legfontosabb az iskolabusz és az idősek orvoshoz jutása.

3. **Egyéb:**
   - Vár park útjainak járhatóvá tétele.
   - Rengeteg helyen a járdán parkolnak az autók, kisgyerekkel / babakocsival az úttesten kell közlekedni (pl Árpád utca) Iskola időszakban a Nádasdy iskolánál lehetetlen haza jutni.
   - Nem engedném meg az autók parkolását lakóházak előtt a járdán
   - Forgalom lassítását fekvőrendőr helyett más módon megoldani egyes utcákban. Ami esetleg a város főutcáján is működhet. Nagy virágládák elhelyezése terelés céljából az egyik sávba . Ez megoldja a forgalom lassítását és kissé zöldít is a környezeten.
   - Még több fásítás a város több pontján
   - Mindenki a saját háza elött tartsa rendben és szépítse lakóhelyét.
   - Nyugdíjasotthon, napközbeni nyugdíjas foglalkozások szerintem fontosabb kérdés
   - Jó lenne, ha a Hunyadi ut 12-14 parkolóban a lakóknak kialakítanának parkolási lehetőséget, sajnos az ember haza ér és nem tud leparkolni, mivel a legtöbb helyet az üzletek dolgozói foglalják el! Van olyan üzlet, ahol a 3- 4 dolgozó is autóval jár+ a főnök és felesége is! Az már 6 parkolóhely! A többi boltról nem beszélek! Sok lakóval beszélgetve, a parkolóhelyért éves szinten bérleti díjat fizetnénk városnak azért, hogy rendszámra fenntartott helyünk lenne! Ezt elutasítva, hogy közterület! Érdekes módon az Alkotmány úton tudtak bővíteni parkolási lehetőséget a lakók kérésére, az nem közterület? Nem tudom, hogy mennyivel különb az Alkotmány úti lakók, mint a Hunyadi úti lakók!
   - Padok ,szeméttartók kihelyezése a város különböző pontjain (Fő utca, iskolák- ,intézmények -buszpályaudvar- stb., megközelítésének útvonalán, parkok, lakóközösségek, bevásárló központok környékén).
   - Kedves önöktől a kezdeményezés. De: Ezek amiket ide felsoroltak alig lényegesek. Ami lényeges, hogy a sok rosszul kivitelezett forgalom lassítók, az úgynevezett fekvőrendőrök megszüntetése vagy megfelelő minőségűre javítása pl kertvárosi körforgalom, tilos alja utca stb. Ezek ugyanis a rossz kivitelezés miatt jelentős kárt okoznak a város lakóinak a gépjárműveikben. Ami lényeges az a közvilágitás javítása, hogy ne sötétben kelljen a rossz minőségű járdán és úttesten közlekedni, és itt felhívnám a figyelmet, hogy a mellékutcára gondolok. Ami lényeges a mellékutcák járdáinak és az úttestnek a javítása, kátyúka stb.
   - Parkolók létesítése.
   - Az Alkotmány utcai fiatal házasoknak nevezett háztöbb lakói ,a mellettük lévő zöldterületet szép lassan tönkre teszik. Pár méterre van tőlük parkoló, de lusták a 10 métert megtenni inkább a zöldterületen keresztül mennek végig a ház elé. Teljesen tönkretették azt a kis zöld területet. Ajánlom a terület többszöri ellenőrzését, mert a pár méterre lévő parkoló meg szinte üres.
   - Közbiztonság sokkal hatékonyabb működése
   - Kertváros Tinódi úforgalom lassító küszöbök.
   - A fentiekkel kapcsolatban nem, de a fiatalok számára lehetne több lehetőség, szórakozóhelyek, közösségi terek, több koncert a fiatalok igényeit figyelembe véve. Szinte semmi lehetőség nincs a fiatalok számára, ha jól akarják érezni magukat, kilométereket kell utazniuk. Illetve fontosnak tartanám egy idősek otthonát felépíteni, hogy ne kelljen családtagjainkhoz is kilométereket utazni. Változtatnék még a

kórházon, ami már sajnos nem is nevezhető annak. Nem a forgalom szabályozása lenne a legfontosabb.

- A zöldfelületek mellett legalább ennyi odafigyelést igényelne a leromlott állapotú reklámtáblák, közlekedési táblák, épületek helyzetének javítása. Az utcán elszórt szemét folyamatos eltüntetése szintén akut probléma.